

Bioforsk Rapport

Bioforsk Report

Vol. 9 Nr. 14 2014

Vegetasjonskartlegging i Vegaøyen verdensarvområde 2013

Vega kommune, Nordland

Thomas H. Carlsen

Bioforsk Nord, Tjøtta

www.bioforsk.no

Tittel/Title:

Vegetasjonskartlegging i Vegaøyen verdensarvområde i 2013

Forfatter(e)/Author(s):

Thomas H. Carlsen

<i>Dato/Date:</i>	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i>	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i>	<i>Saksnr./Archive No.:</i>
01.03.2014	Åpen	420257	
<i>Rapport nr./Report No.:</i>	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i>	<i>Antall sider/Number of pages:</i>	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i>
9/14	978-82-17-01224-5	66	0

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i>	<i>Kontaktperson/Contact person:</i>
Stiftelsen Vegaøyen verdensarv	Rita Johansen, daglig leder

<i>Stikkord/Keywords:</i>	<i>Fagområde/Field of work:</i>
Vegetasjonskartlegging, Vega, verdensarv, skjøtsel, UNESCO, vegamaure, ormetunge, fjellnøkleblom	Arktisk landbruk og utmark

Sammendrag:

Øyrekka like nord for hovedøya Vega ble vegetasjonskartlagt i 2013 for å få oversikt over vegetasjonstyper og botaniske verdier. Vegetasjonstyper etter Fremstad (1997) er fremstilt på kart og rapporten inneholder i tillegg artslistene over registrerte planter. Totalt ble 155 øyer kartlagt i 2013.

Kartleggingen skal brukes som grunnlag for senere utarbeiding av skjøtelsesplaner og ses i sammenheng med tidligere kartlegginger og utarbeidinger av skjøtelsesplaner for Vegaøyen verdensarvområde. Kartlegginga vil også gi et godt grunnlag for oppdatering av DNs Naturbase med tanke på Vegaøyens kulturlandskapsverdier.

<i>Land/Country:</i>	Norge
<i>Fylke/County:</i>	Nordland
<i>Kommune/Municipality:</i>	Vega
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Vegaøyen verdensarvområde

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Håkon Sund, avdelingsleder

Thomas H. Carlsen, forsker

Forord

I 2013 ble det utført en totalkartlegging av vegetasjonstyper på øyene i Fuglevær og Halmøyvær i den sørvestlige delen av verdensarvområdet, samt på øyene i Flovær og Sørvær i den nordvestlige delen av verdensarvområdet. Kartlegginga skal brukes som grunnlag for senere utarbeiding av skjøtselsplaner og skjøtselsanbefalinger for området og må ses i sammenheng med tidligere vegetasjonskartlegginger og skjøtselsplanarbeid i verdensarvområdet. Kartlegginga vil også gi et godt grunnlag for oppdatering av DNS Naturbase.

Kartlegginga i 2013 ble utført i tre feltperioder i tidsrommet mellom 11. juni og 19. juli av Thomas Holm Carlsen fra Bioforsk Nord, Tjøtta. Kartarbeid er utført av Norvald Ruderaas, Bioforsk Nord, Tjøtta. Samtlige bilder er tatt av Thomas Holm Carlsen, hvis ikke annet er angitt.

Vi takker Stiftelsen Vegaøyan verdensarv ved daglig leder Rita Johansen for oppdraget og et godt samarbeid. Jostein Halmøy takkes for hyggelig og informativ prat, kost og losji på Halmøya. Eierne av gården på Floværet takkes for lån av husvære for en overnatting. Paul Andreas Aakerøy, Bioforsk takkes for hjelpa med feltarbeidet i Fuglværet, Halmøyværet og i Sørværet.

Stykkishólmur/Tjøtta, den 1. mars 2014

Thomas Holm Carlsen
Prosjektleder

Innhold

Forord.....	1
Innhold.....	2
1. Sammendrag	3
2. Innledning	4
3. Områdebeskrivelse.....	6
3.1 Generelle trekk.....	6
3.2 Delområdene	6
3.3 Vegetasjonstyper og koder	8
4. Metode	9
5. Kartlagte øyer	10
5.1 Islandsøya (øy # 1):	10
5.2 Halmøya (øy # 2):	15
5.3 Tuvøya (øy # 3):	17
5.4 Slåttskjæran, indre (øy # 4):	19
5.5 Slåttskjæran, ytre (øy # 5):	22
5.6 Tjønnkjæret (øy # 6):	24
5.7 Skarvholmen (øy # 7):	26
5.8 Buøya (øy # 8):.....	30
5.9 Flovær, heimlandet (øy # 9):.....	32
5.10 Tennskjæran (øy # 10):	35
5.11 Bugrasøya (øy # 11):	38
5.12 Tjønnøya (øy # 12):	41
5.13 Gåsholmen (øy # 13):	43
5.14 Stordraget (øy # 14):.....	47
5.15 Uersholmen (øy # 15):	50
5.16 Kinnarøya, nord (øy # 16):	52
5.17 Kinnarøya, sør (øy # 17):	55
5.18 Sørvær, heimlandet (øy # 18):	59
5.19 Buholman, sør (øy # 19):	61
5.20 Årbrauta (øy # 20):.....	64
6. Referanser.....	65
7. Vedlegg	66

1. Sammendrag

Rapporten er en samlerapport over vegetasjonskartlegginger som ble utført i Vegaøyan verdensarvområde sommeren 2013. De kartlagte øyene ligger i de fire øyværene Fuglvær, Halmøyvær, Flovær og Sørvær. Totalt ble 155 øyer registrert i 2013. Av disse er 20 øyer beskrevet i detalj i denne rapporten. De øvrige øyene er registrert og beskrevet i vegetasjonskartene. Undersøkelsesområdet omfatter Islandsøya (øy # 1), Halmøya (øy # 2), Tuvøya (øy # 3), Slåttskjæran, ytre (øy # 4), Slåttskjæran, indre (øy # 5) og Tjønnskjæret (øy # 6) alle i Fuglvær-Halmøyvær; Skarvholmen (øy # 7), Buøya (øy # 8), Flovær, heimland (øy # 9), Tennskjæran (øy # 10), Bugrasøya (øy # 11), Tjønnoya (øy # 12) i Flovær; Gåsholmen (øy # 13), Stordraget (øy # 14), Uersholmen (øy # 15), Kinnarøya, nord (øy # 16), Kinnarøya, sør (øy # 17), Sørvær, heimlandet (øy # 18), Buholman, sør (øy # 19) og Årbrauta (øy # 20) i Sørvær.

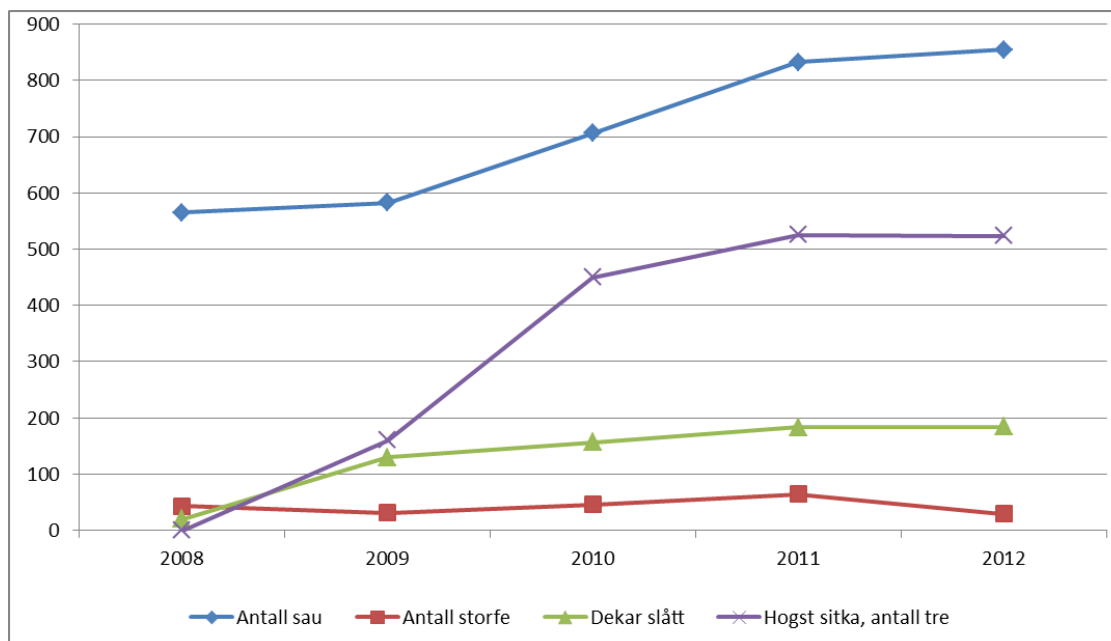
Øyene varierer en del i størrelse med majoriteten av øyer mellom 10 og 100 dekar. De miste av de kartlagte øyene er på rundt ett dekar, mens de største øyene som ble kartlagt i 2013 er Islandsøya i Fuglvær (øy # 1) på rundt 170 dekar og heimlandet i Sørvær (øy # 18) på rundt 145 dekar.

Kartleggingen er gjort med bakgrunn i behov for en omfattende kunnskapsforbedring av naturmessige kvaliteter i Vegaøyan verdensarvområdet. Resultatet skal også danne grunnlag for evt. senere utarbeiding av skjøtelsesplaner og ses i sammenheng med tidligere kartlegginger og utarbeidinger av skjøtelsesplaner for Vegaøyan verdensarvområde. Kartlegginga vil også gi et godt grunnlag for oppdatering av DNS Naturbase med tanke på Vegaøyans kulturlandskapsverdier.

2. Innledning

Vegaøyen verdensarvområde som fikk sin status etter vedtak i UNESCO i 2004, ligger i Vega kommune og er en del av Helgelandskysten i den sørlige delen av Nordland fylke. Vegaøyen består av mer enn 6500 øyer, holmer og skjær. Også deler av hovedøya Vega er med i verdensarvområdet. Verdensarvområdet er på 1037 km². Av dette er 69 km² landareal. UNESCOs innskrivingstekst er konsis, og framhever grunnlaget for verdensarvstatusen som ligger i kulturlandskapet som er skapt av fiskerbondens mangesyleri med landbruk, fiske og ærfugl.

Fra tidligere å være bebodd, er øygarden i Vega i dag så godt som fraflyttet. Siden Vega fikk verdensarvstatus har interessen for å ta områdene i bruk økt de siste årene. I 2013 beites omkring femti øyer med sau og fire-fem øyer med storfe. Figur 1 viser statistikk over endringer i antallet beitende sau og storfe, samt antall dekar som slåes og antall felte sitkagran til og med 2012. Tilsvarende tall for 2013 er 1058 sau, 26 storfe og 270 dekar med slåttemark, noe som viser at den positive trenden med økt skjøtsel i verdensarven fortsetter. Landskapet i øygarden er generelt sett under gjengroing og mange biologiske, kulturhistoriske og landskapsestetiske verdier er truet. De siste seks-sju årene har derimot vist at det er mulig å reversere gjengroingsprosessen med målrettede restaurerings- og skjøtselstiltak.

Figur 1: oversikt over utvikling i antall beitende sau og storfe, samt antall dekar som slåes og antall felte sitkagraner i Vegaøyen verdensarvområde til og med 2012.

Hensikten med vegetasjonskartleggingen har vært å få oversikt over de botaniske verdiene i verdensarvområdet. Kartleggingen er en del av en vegetasjonskartlegging som har foregått over flere år. Registreringene skal brukes som grunnlag for senere utarbeiding av skjøtelsesplaner og ses i sammenheng med tidligere kartlegginger og utarbeidinger av skjøtelsesplaner for Vegaøyen verdensarvområde (Carlsen & Kvalvik 2012; Kvalvik & Carlsen 2012a; Kvalvik & Carlsen 2012b; Aune & Carlsen 2011; Bär & Carlsen 2009; Carlsen m.fl. 2009, 2010, 2011, 2013). Vegetasjonskartlegginga,

som er på vegetasjonstypenivå (Fremstad 1997), er også grunnlaget for et pågående arbeid med å oppdatere opplysninger om og registrere nye verdifulle naturtyper i Direktoratet for Naturforvaltnings Naturbase (<http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>)

Rapporten er en samlerapport over vegetasjonskartleggingen som ble utført i Vegaøyen verdensarvområde sommeren 2013. De kartlagte øyene ligger i de fire øyværene Fuglvær, Halmøyvær, Flovær og Sørvær. Totalt ble 155 øyer registrert i 2013. Av disse er 20 øyer beskrevet i detalj i denne rapporten. De øvrige øyene er registrert og beskrevet i vegetasjonskartene.

Store deler av Vegaøyen verdensarvområde er nå kartlagt i tråd med Fylkesmannens forvaltningsplan (Fylkesmannen i Nordland 2005) for området. Fra 2006 til 2010 har Muddvær, Hysvær, Søla, Skjærvær, Lånan, Skogsholmen, Tåvær, Omnøya, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet blitt kartlagt. I 2011 ble over 400 øyer som ligger i den nordøstlige delen av verdensarvområdet kartlagt. Disse øyene er avgrenset av Omnøya i nordøst, Kilværet i nordvest, Rognan i sørvest og Kvitholmen nord for Kvalholmen i sørøst. I 2012 ble øygruppa nord for hovedøya med 175 øyer registrert. Årets kartlegging (2013) inkluderer som nevnt over 155 øyer i Fuglvær, Halmøyvær, Sørvær og i Flovær. Bioforsk Nord, Tjøtta har dermed vegetasjonskartlagt hele Vegaøyen verdensområde med noen få unntak i det absolutt ytterste rekka av øyer som Bremstein, Steinan, Nordvær og Flæsa. Fjellområdene på hovedøya, som også er en del av verdensarvområdet, er blitt kartlagt av Skog og Landskap (Angeloff m.fl. 2004).

3. Områdebeskrivelse

3.1 Generelle trekk

På Vega finner vi elementer av sørboreal og mellomboreal vegetasjonssone i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3) og nordboreal vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon (O2) (Moen 1998). Vegetasjonssoner viser variasjonen i plantedekket fra nord til sør og fra lavland til fjell. Soneinndelingen gjenspeiler plantenes ulike krav til varmemengden i vekstsesongen. Vegetasjonsseksjoner viser den geografiske variasjonen mellom kyst og innland. Denne variasjonen henger sammen med forskjeller i oseanitet, der luftfuktighet (humiditet) og vintertemperaturer (frost) er viktige klimafaktorer.

Typiske trekk ved klimaet i Vega er milde vintre, ganske kjølige somre og moderate nedbørmengder. Middelsestemperaturen for de kaldeste månedene ligger omkring 0 °C, og for de varmeste månedene rundt 12-13 °C. Årsnedbøren er drøyt 1100 mm. Vekstsesongens lengde er mellom 180 og 190 dager.

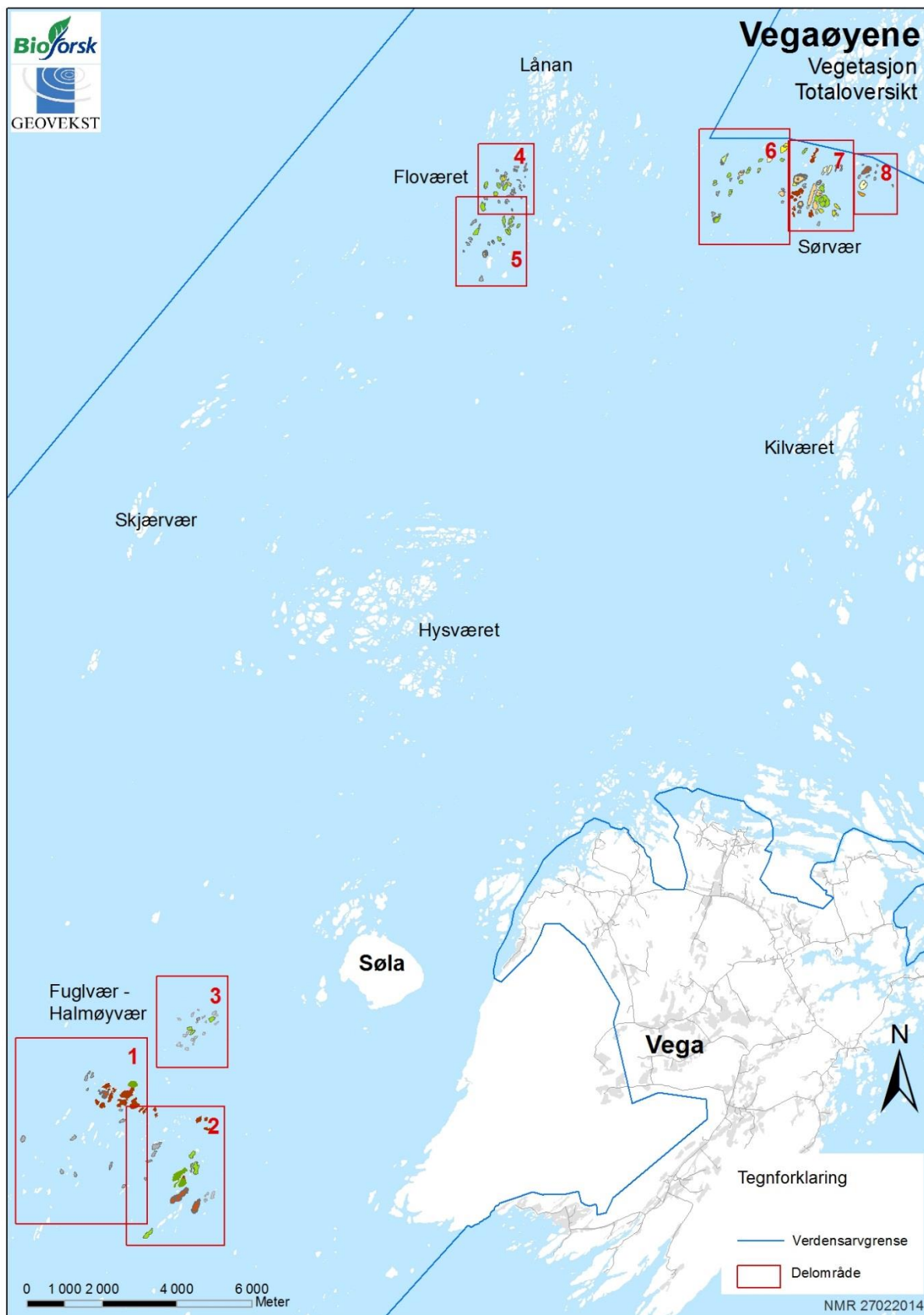
De undersøkte områdene ligger delvis i kalkrike partier og delvis i surere partier. Halmøyvær og Fuglvær ligger i et belte hovedsakelig bestående av granitt og granodioritt. Det viste seg derimot under feltarbeidet at det også her finnes betydelige kalkrike områder som i Slibraken og den nordlige delen av Islandsøya. Sørvær og Flovær i den nordlige delen av undersøkelsesområdet består i hovedsak av kalkrike bergarter som kalkspatmarmor (hele Flovær og sentrale deler av Sørvær), kalkglimmerskifer (nordøstlige del av Sørvær), samt noe kalkfattigere glimmergneis i den sørlige og vestlige delen av Sørvær.

3.2 Delområdene

Totalt ble det kartlagt rundt 155 øyer i 2013. Undersøkelsesområdet omfatter Islandsøya (øy # 1), Halmøya (øy # 2), Tuvøya (øy # 3), Slåttskjæran, ytre (øy # 4), Slåttskjæran, indre (øy # 5) og Tjønnskjæret (øy # 6) alle i Fuglvær-Halmøyvær; Skarvholmen (øy # 7), Buøya (øy # 8), Flovær, heimland (øy # 9), Tennskjæran (øy # 10), Bugrasøya (øy # 11), Tjønnoya (øy # 12) i Flovær; Gåsholmen (øy # 13), Stordraget (øy # 14), Uersholmen (øy # 15), Kinnarøya, nord (øy # 16), Kinnarøya, sør (øy # 17), Sørvær, heimlandet (øy # 18), Buholman, sør (øy # 19) og Årbrauta (øy # 20) i Sørvær.

Øyene varierer en del i størrelse med majoriteten av øyer mellom 10 og 100 dekar. De fleste av de kartlagte øyene er på rundt ett dekar, mens de største øyene som ble kartlagt i 2013 er Islandsøya i Fuglvær (øy # 1) på rundt 170 dekar og heimlandet i Sørvær (øy # 18) på rundt 145 dekar. Under kartlegginga i 2012 var flere av øyene over 500 dekar (Carlsen m.fl. 2013).

En oversikt over øyer besøkt under årets vegetasjonskartlegging er gjengitt på figur 2.

Figur 2: Oversiktskart over det vegetasjonskartlagte området i Vegaøyens verdensarvområde for 2013.

3.3 Vegetasjonstyper og koder

På de ulike vegetasjonskartene i resultatkapitelet er det benyttet koder for å beskrive vegetasjonstypene. Disse er hentet fra Fremstad (1997) og er forklart i tabell 1 under. I tillegg er ulike symbol for status forklart i tabellen. Disse symbolene indikerer en eller annen form for gjengroing eller andre egenskaper eller fenomener som har betydning for øykarakteristikken.

Tabell 1: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper (etter Fremstad 1997) i det undersøkte området i Vegaøyan verdensarv for 2013. Nederst på tabellen er ulike symboler for gjengroing m.m. beskrevet.

Kode	Vegetasjonstype
G4a	Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming
G7b	Frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming
G8	Frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå.
G10	Hestehavreeng
G11	Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng
G12c	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjødurt-utforming
G13	Frisk, næringsrik «natureng», skogstorkenebbeng, ballblomeng
H1c	Tørr lynghei, røsslyng-slåttestarr-torvull-utforming
H1e	Tørr lynghei, røsslyng-heigråmose-lav-utforming
H2a	Tørr gras-urterik hei, fattig utforming
H2b	Tørr gras-urterik hei, rikere utforming
H3	Fuktig lynghei
H3a	Fuktig lynghei, røsslyng-blokkebær-utforming
Ix	Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark
O3b	Elvesnelle-starrsump, flaskestarr-utforming
P1	Langskuddvegetasjon
P5	Kransalge-sjøbunn
U	Undervanns-, strandeng- og strandsumpvegetasjon
V1	Ettårig melde-tangvoll
V2	Flerårig gras/urte-tangvoll
X1a	Strandberg, fattig utforming
X1b	Strandberg, rik utforming
X2a	Fuglegjødslet kystvegetasjon, lav-utforming
X2b	Fuglegjødslet kystvegetasjon, gras-/urte-utforming
Tun	Betegnelse på hagemark i forbindelse med hytte-/fritidsbebyggelse. Ofte plenpreget karakter med ulike plantede stauder og vedvekster.
Kode	Symboltype
§	Gjengroing med einer
*	Gjengroing med gras/urter
#	Spredt forekomst sitkagran/buskfuru
^	Åpent vegetasjonsdekke. Mer enn 50 % nakent berg

4. Metode

Kartleggingen av vegetasjonen ble gjennomført ved feltbefaringer kombinert med tolking av ortofoto fra Norge i bilder (www.norgebilder.no). Kartlegginga i 2013 ble utført i tre omganger. Fuglvær og Halmøyvær ble kartlagt den 11. og 12. juni av Thomas Holm Carlsen (THC) og Paul Andreas Aakerøy (PAA). Flovær ble kartlagt den 11. og 12. juli av Thomas. Sørvær ble kartlagt av Thomas den 12. juli og av Thomas og Paul Andreas den 19. juli. Kartleggingsmetoden baserer seg på totalkartlegging av øyene. Det har ikke blitt laget krysslister for noen av øyene i årets kartlegging, men for alle øyer som er beskrevet i denne rapporten har det blitt notert ned sentrale, dominerende, sjeldne eller indikerende arter. For rødlistestatus på karplanter er det benyttet Norsk rødliste for arter 2010 (Kålås m.fl. 2010). For transport mellom øyene har vi benyttet oss av egen båt.

Kartleggingsenhetene i Fremstad (1997) ble brukt til å lage vegetasjonskart. Der det har vært behov har vi laget egne samletyper av vegetasjon, såkalte mosaikkformer av to eller flere vegetasjonstyper. På bakgrunn av manuskart utarbeidet i felt, er det laget vegetasjonstypekart ved hjelp av GIS-programmet ArcGIS med bakgrunnskart fra GEOVEKST sin kartdatabase.

5. Kartlagte øyer

5.1 Islandsøya (øy # 1):

UTM: 32W 0619065 7281852

Dato: 11.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Nei

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), englodnegras (tidligere reg.), dikevasshår (tidligere reg.), klovasshår (tidligere reg.)

Verdi: Er registrert som kystlynghei, verdi B i Naturbase. Den nordlige delen er interessant for hekkende fugl og for en del kalkkrevende arter som eksempelvis ormetunge.

Islandsøya ligger i den nordvestlige delen av Fuglvær og er blant de største øyene i dette været med sine 170 dekar. Øya er todelt rent geologisk med en flat del med kalkholdig berggrunn i nord og en svært kupert del med hard og sur granitt og granodioritt i sør. Den sørlige delen består av kystlynghei, dels tørr (H1e) og dels fuktig (H3). Røsslyngandelen er relativt høy her i forhold til andre i andre kystlyngheilokaliteter langs den ytterste kyststripa i Vega. Andre dominerende arter er krekling og reinlav, mens heigråmose, blokkebær, molte, skrubber og einer finnes mer flekkvis. Kystlyngheipartiene er så godt som ikke gjengrodde. Enkelte furuplanter står her og der i heia, men utgjør pr i dag kun en begrenset trussel.

Bilde 1: Kystlynghei av typen H1e med dominerende arter som røsslyng, krekling og reinlav.

I den nordvestlige delen av øya finnes et lite parti med tangvollvegetasjon, hovedsakelig bestående av ulike melder (spp.), balderblom, gåsemure og lintorskemunn. Ekstreme mengder søppel finnes også i denne vika (bilde 2).

I den nordlige delen på Islandsøya er berggrunnen kalkrik og dominerende vegetasjonstyper er lx - Kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark (vånderodert), G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng og G11 - vekselfuktig, baserik eng (bilde 3). Dominerende arter her er mjørdurt og rødsvingel. Her ble det også funnet arter som marinøkkel, ormetunge (VU, sårbar), nattogdag, buestarr og buevinterkarse. Dette området er også et viktig viltområde med mange hekkende sjøfugl og vadere (Carlsen og Aakerøy 2014).

Bilde 2: Store mengder søppel har drevet i land i en vik nordvest på Islandsøya.

Bilde 3: Den nordlige delen av Islandsøya er kalkrik og domineres av engtypene G12c og G11, samt eroderte og forstyrrede lx-områder. Her vokser bl.a. ormetunge (VU).

Sørvest for tangvika finnes en liten «klippevegg» med strandbergvegetasjons dominert av rosenrot og ulike lavarter (bilde 4)

Bilde 4: Strandbergvegetasjon dominert av rosenrot og ulike lavarter.

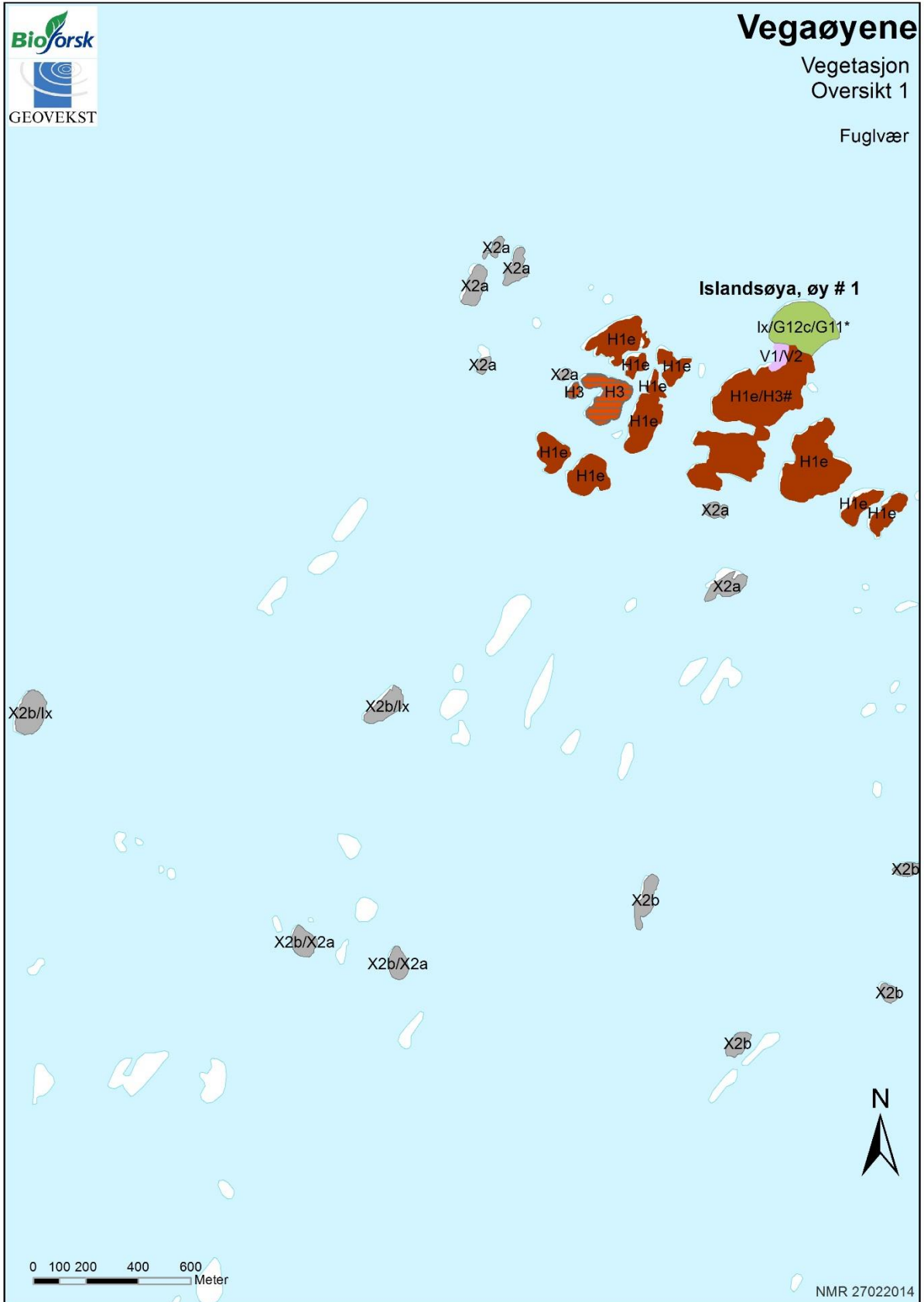

Bilde 5: Islandsøya er kupert og har flere topper og fordypninger. Det ble registrert en og annen buskfuru i kystlyngheia. Enkelte av vannene på øya har interessante forekomster av karplanter.

Hoveddelen av lokaliteten består av kystlynghei med dominerende arter som krekling, røsslyng og reinlav. Heipartiene er generelt lite gjengrodde men enkelte partier med einer finnes. En og annen furu (plantet) finnes her og der, men utgjør en liten trussel som gjengroingsart. I forsøkninger finnes flere interessante vann med arter som eks. dikevasshår, klovasshår, grøftesoleie, vanlig tjønnaks, piggeknope (sp.) og hesterumpe.

Tabell 2: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Islandsøya (øy # 1)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
Ix/G12c/G11	Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark / Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng	37,7
H1e/H3	Tørr lynghei, røsslyng-heigråmose-lav-utforming / Fuktig lynghei	114,7
V1/V2	Ettårig melde-tangvoll / Flerårig gras/urte-tangvoll	5,3
Sum areal		157,7

Figur 3: Vegetasjonskart over Islandsøya og nærliggende øyer i den nordvestlige delen av Fuglvær-Halmøyvær.

5.2 Halmøya (øy # 2):

UTM: 32W 0620763 7279597

Dato: 11.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Jordsmonnet er i ferd med å forsvinne på dette tidligere slåttelandet. Tiltak som kan redusere vânderosjon er nødvendig. Sitkatrær bør felles. Vurdering av slått i parti med elementer av gammel slåttemark.

Spesielle forekomster: Fremdeles et aktivt egg- og dunvær. Hekking av flere rødlistede arter som teist (VU), stær (NT) og sannsynligvis også fiskemåke (NT)

Verdi: Lav verdi rent botanisk, men et viktig viltområde (Carlsen og Aakerøy 2014). Ligger inne i Naturbase som helhetlig kulturlandskap.

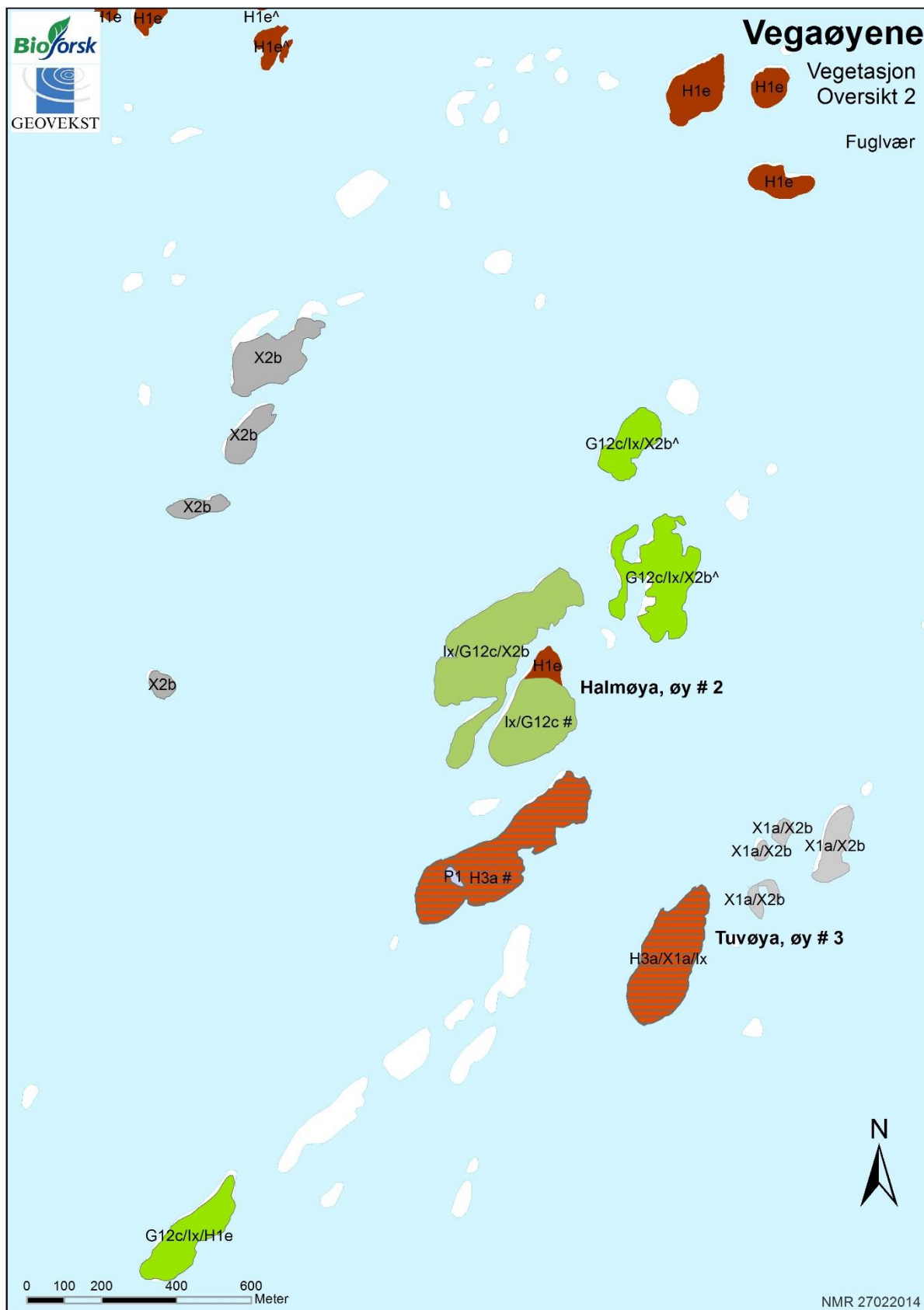
Halmøya er «heimlandet» i Fuglvær-Halmøyværkomplekset, den eneste øya som vært bebodd, og er det fremdeles i deler av året. Tidligere har det blitt dyrket både bygg, havre og potet på øya, i tillegg til at resterende arealer ble slått og benyttet som vinterfôr til både kyr, sau og gris (Næss og Johansen 2008). Øya bærer preg av å ha vært bearbeidet og gjødslet tidligere. Det næringsrike jordsmonnet gir god grobunn for nitrofile problemarter som f.eks. mjødurt som i dag gir øya et gjengrodd preg. Flere år med vândinvasjon de siste tiårene har ført til ekstrem erosjon og tap av fruktbar jord. Tidligere var vegetasjonsdekket fullstendig og omsluttet hele øya. I dag er det mye synlig nakent berg. Der det fremdeles er et relativt tykt jordsmonn dominerer mjødurt, som har tatt over for grasdominansen som en gang var her på slåttemarka. I de fuktigste partiene finnes en del bekkeblom.

I områdene der mjødurt ikke dominerer og vândaktiviteten har vært størst er øya preget av et vegetasjonssamfunn dominert av ettårige urter som indikerer forstyrret kulturmark (Ix). Arter som er vanlige her er torskemunn, nattogdag, vårskrinneblom, strandbalderbrå, rødsvingel, buevinterkarse, krattmjølke og vrangdå.

Sitkagran har blitt plantet flere steder på øya og utgjør et fremmedelement som utgjør en spredningstrussel og trekker ned den botaniske verdien på Halmøya ytterligere. Helt nord på øya finnes et lite parti med kystlynghei. Heia er fattig og domineres krekling og einer. Røsslyng er så godt som fraværende.

Tabell 3: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Halmøya (øy # 2)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
H1e	Tørr lynghei, røsslyng-heigråmose-lav-utforming	5,9
Ix/G12c	Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark / Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjødurt-utforming	37,5
Sum areal		43,4

Figur 4: Vegetasjonskart over Halmøya, Tuvøya og nærliggende øyer i den sentrale delen av Fuglvær-Halmøyvær.

5.3 Tuvøya (øy # 3):

UTM: 32W 0621141 7278985

Dato: 11.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Mye einer, men lite aktuell for skjøtsel

Spesielle forekomster: Middels viktig viltområde (Carlsen og Aakerøy 2014)

Verdi: Lav. Kystlyngheia gjengrodd med einer. Dessuten lite røsslyng

Tuvøya er en av de høyeste holmene i Halmøyvær med sine 25 m o.h. Berggrunnen består av granitt som gir vegetasjonen et fattig preg. Øya er kupert og stedvis skrinns med mye nakent berg. Dette gjelder spesielt i området ned mot sjøen.

Vegetasjonen på øya domineres av fuktig lynghei (H3a) (bilde 6). Dominerende arter er krekling, blokkebær og einer. Det finnes også mange, blåbær og torvull i lyngheia. Ned mot sjøen finnes et glissent belte med strandberg som stedvis er erodert som følge av våndaktivitet. Her finner vi arter som rødsvingel (dominerende), rosenrot, nattogdag, lintorskemunn og vårskrinneblom. Flekkene med rødsvingel er gåsebeita (bilde 7). Kystlyngheia har lav verdi som følge av kraftig gjengroing med einer og at røsslyng er så godt som fraværende.

Bilde 6: Tuvøya er ei høy kolleforma granittøy dominert av fuktig lynghei.

Bilde 7: Gåsebeita strandbergvegetasjon hovedsakelig dominert av rødsvingel.

Tabell 4: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Tuvøya (øy # 3)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
H3a/X1a/lx	Fuktig lynghei, røsslyng-blokkebær-utforming / Strandberg, fattig utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	46,3
Sum areal		46,3

5.4 Slåttskjæran, indre (øy # 4):

UTM: 32W 0620604 7283646

Dato: 12.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Denne gamle slåtteøya er gjengrodd med mjørdurt og rosenrot. Skjøtsel frarådes p.g.a. rike fugleforekomster

Spesielle forekomster: Nei

Verdi: Lav verdi som slåttemark, men viktig viltområde.

Slibraken-komplekset i den nordlige delen av Fuglvær-Halmøyvær består av et titalls flate holmer og skjær hovedsakelig bestående av kalkrike bergarter. Som navnet indikerer har nok indre og ytre Slåttskjæran vært benyttet som slåttemark tidligere. Halmøya ble fraflyttet allerede i 1948, så det er sannsynlig at disse to slåttholmene ikke har blitt slått på 60-70 år.

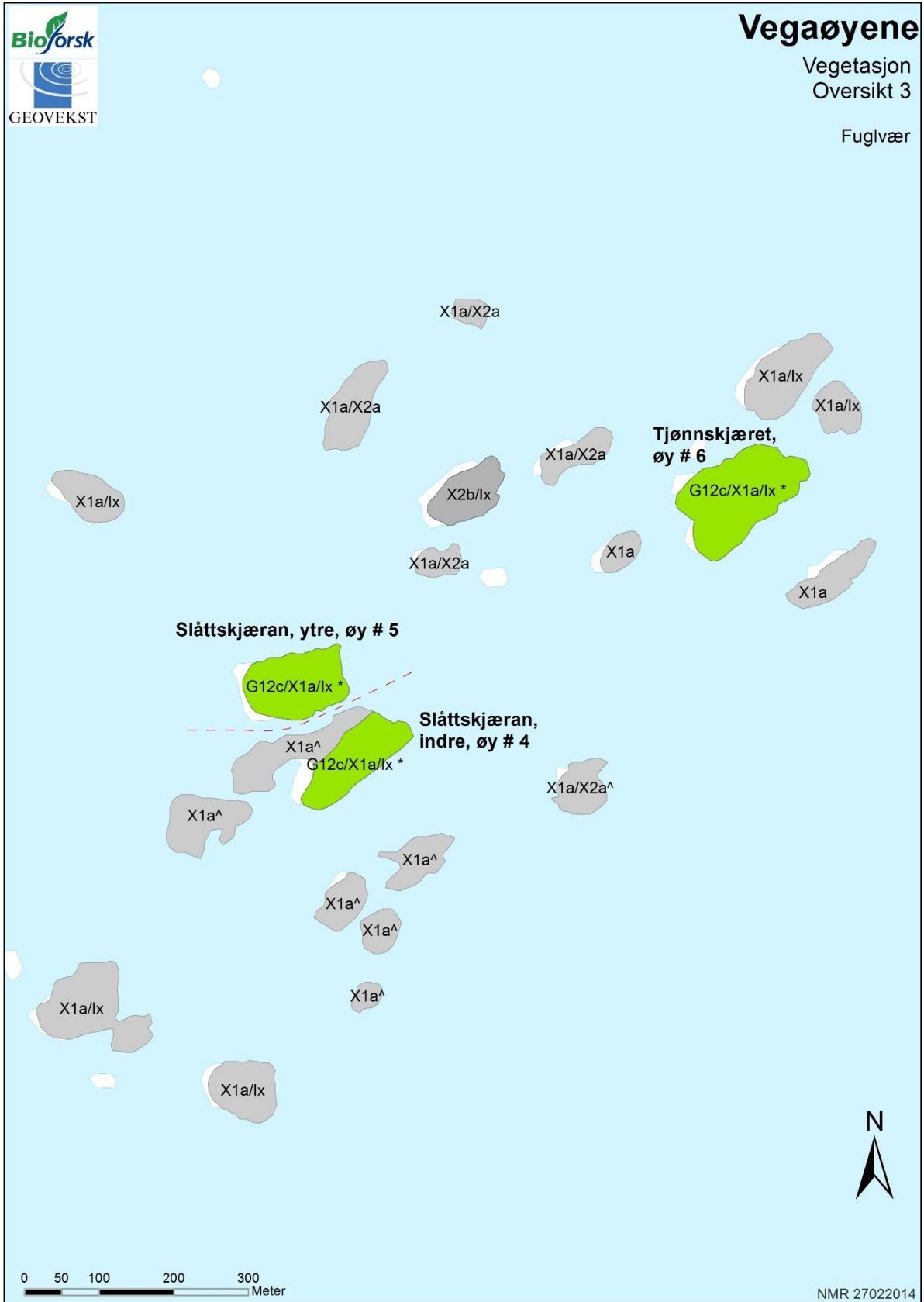
Vegetasjonen domineres nesten fullstendig av mjørdurt og rosenrot som indikerer at dette er en blanding av vegetasjonstypene G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng og X1a - strandberg, fattig utforming. Andre arter som forekommer er rødsvingel, nattogdag, gåsemure og lodnerublom. Det ble registrert mye vånd og spor etter vånd på øya indikert med vegetasjonstypen lx - kulturmarkvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark. Få kalkindikatorer ble funnet her, men det er sannsynlig at bl.a. ormetunge (VU, sårbar) vokser her da den ble funnet på det ytre Slåttskjæret. Ytre Slåttskjæran har lav verdi som slåttemark i dag, men er et viktig viltområde for en rekke sjøfugler og vadere bl.a. hekker det både fiskemåke (NT, nært trua), sildemåke, rødnebbterne, ærfugl, steinvender m.m.

Bilde 8: Slåttholman, indre er dominert av mjørdurt (G12c) og rosenrot (X1a).

Tabell 5: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Slåttskjæran, indre (øy # 4)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/X1a/lx	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Strandberg, fattig utforming / Kulturmarkvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	8,9
X1a	Strandberg, fattig utforming	7,4
Sum areal		16,3

Figur 5: Vegetasjonskart over Slåttskjæran, Tjønnskjæret og omkringliggende øyer i Slibraken, den nordlige delen av Fuglvær-Halmøyvær.

5.5 Slåttskjæran, ytre (øy # 5):

UTM: 32W 0620604 7283646

Dato: 12.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Denne gamle slåtteøya er gjengrodd med mjørdurt og rosenrot. Skjøtsel frarådes p.g.a. rike fugleforekomster

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), akstusenblad

Verdi: Lav verdi som slåttemark, men viktig viltområde.

Slibraken-komplekset i den nordlige delen av Fuglvær-Halmøyvær består av et titalls flate holmer og skjær hovedsakelig bestående av kalkrike bergarter. Som navnet indikerer har nok indre og ytre Slåttskjæran vært benyttet som slåttemark tidligere. Halmøya ble fraflyttet allerede i 1948, så det er sannsynlig at disse to slåttholmene ikke har blitt slått på 60-70 år.

Vegetasjonstypen på Slåttskjæran, ytre er nokså lik det vi fant på Slåttskjæran, indre (øy # 4). Vegetasjonen domineres nesten fullstendig av mjørdurt og rosenrot som indikerer at dette er en blanding av vegetasjonstypene G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng og X1a - strandberg, fattig utforming. Ormetunge (VU, sårbar) ble funnet på denne øya, en art som bekrefter kalkinnholdet i berggrunnen. En annen interessant art er funn av akstusenblad som ble gjort i et lite vann på holmen. På begge Slåttskjæran var det under befarings enorme mengder med rapssommerfugl. Lokaltiteten har lav verdi som slåttemark, men er et viktig viltområde sammen med Slåttskjæran, indre (øy # 4).

Bilde 9: Det ble observert store mengder med rapssommerfugl på begge Slåttskjæran.

Tabell 6: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Slåttskjæran, indre (øy # 5)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/X1a/lx	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøddurt-utforming / Strandberg, fattig utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	10,4
Sum areal		10,4

5.6 Tjønnskjæret (øy # 6):

UTM: 32W 0621117 7284062

Dato: 12.06.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Gjengrodd med mjødurrt og rosenrot. Skjøtsel frarådes p.g.a. rike fugleforekomster

Spesielle forekomster: Ingen

Verdi: Lav

Lokaliteten ligger nordøst i Slibraken, i den nordlige delen av Fuglvær-Halmøyvær. Tjønnskjæret er også ei flat kalkplatåøy, slik som Slåttskjæran (øy # 4 og 5) noen hundre meter sørvest. Øya er drøye 15 dekar og har et lite vann midt på øya, derav navnet Tjønnskjæret.

Vegetasjonsmessig ligner Tjønnskjæret på Slåttskjæran med en klar mjødurtdominans og med rosenrot som kodominant. Vegetasjonstypene er en blanding av G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng og X1a - strandberg, fattig utforming. Tjønnskjæret har dog en større andel mjødurtenn på de foregående øyene. Rødsvingeltepper finnes i de mest skrinne partiene. Disse er sterkt gåsebeita, noe som bekrefter viktigheten av de graskledde øyene som raste og beiteområde for grågås og til en viss grad hvitkinngås under vårtrekket. Den sentrale tjønna er brakk og har ingen interessante forekomster av vegetasjon. Det er sannsynlig at også Tjønnskjæret har vært benyttet som slåtteland tidligere utfra likheten med Slåttskjæran i vegetasjonssammensetning. Uansett så har ikke Tjønnskjæret noen verdi som naturtype utover en viss verdi som viltområde. Det ble registrert rundt 60 par med svartbak og gråmåke, samt et tjeldreir med tre egg.

Bilde 10. Tjønnskjæret domineres av mjødurrt og rosenrot. På de skrinne partiene dominerer rødsvingel sammen med rosenrot.

Tabell 7: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Tjønnskjæret (øy # 6)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/X1a/lx	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøddurt-utforming / Strandberg, fattig utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	15,7
Sum areal		15,7

5.7 Skarvholmen (øy # 7):

UTM: 32W 0626274 7306874

Dato: 11.07.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Sauebeite om sommeren

Spesielle forekomster: Store mengder med ormetunge (VU), islandskarse (EN), store mengder bittersøte

Verdi: Høy verdi for strandberg/kalkberg evt G11 (naturbeite?)

Skarvholmen ligger ytterst i vest i Floværet. Holmen er på rundt 15 dekar, er svakt kolleformet og ligger ekstremt eksponerte mot storhavet i vest. Berggrunnen består hovedsakelig av kalkspatmarmor med tynne, gjennomgående kvartsårer her og der. En del av holmen, spesielt i nord, er stort sett nakent berg.

Skarvholmen er særdeles interessant sett med botaniske briller. Her ble det bl.a. gjort funn av den sjeldne islandskarsen (EN, sterkt truet) (bilde 11), samt store forekomster av ormetunge (VU, sårbar). Øya har en av de aller største forekomster av ormetunge registrert i Vegaøyen verdensarv. Andre arter som ble registrert er mjøduert (dominerende), enghumleblom (dominerende), rosenrot (dominerende), balderbrå, einer, marinøkkel, nattogdag, lifiol, øyentrøst (sp.), småengkall, villin, gåsemure, kvassdå, gullris, lodnerublom, vendelrot, stornesle og veitistel. Det ble også gjort bemerkelsesverdige store funn av bleiksøte og bittersøte, som tidligere hadde rødlistestatus.

Generelt for de ytterste kulturpåvirkede øyene i denne undersøkelsen er at det er svært vanskelig å definere vegetasjonstypene i henhold til Fremstad (1997). Det er nødvendig å benytte seg av samletyper som indikerer en mosaikk evt. en blanding av ulike beskrevne vegetasjonstyper i Fremstad. På Skarvholmen dominerer mjøduert og enghumleblom i partier med relativt tykt jordsmonn, spesielt mot toppen av øya. Dette indikeres av vegetasjonstypen G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng. I tillegg kommer alle kalkkrevende arter som ormetunge, bleiksøte, bittersøte, villin m.m. som inngår i både G11 - Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng og X1b - Strandberg, rik utforming. Det er også tydelige spor etter vånd på øya, men flekkene med erodert jord er ikke så betydelige som man fant i Fuglvær-Halmøyvær.

Skarvholmen har høy verdi som strandberg evt. som naturbeitemark. Holmen har vært beita tidligere. Det er usikkert om man kan få til beite med sau her i framtida, mye pga. den ekstreme beliggenheten med storhavet som nærmeste nabo og langt fra hovedøya Vega i sør.

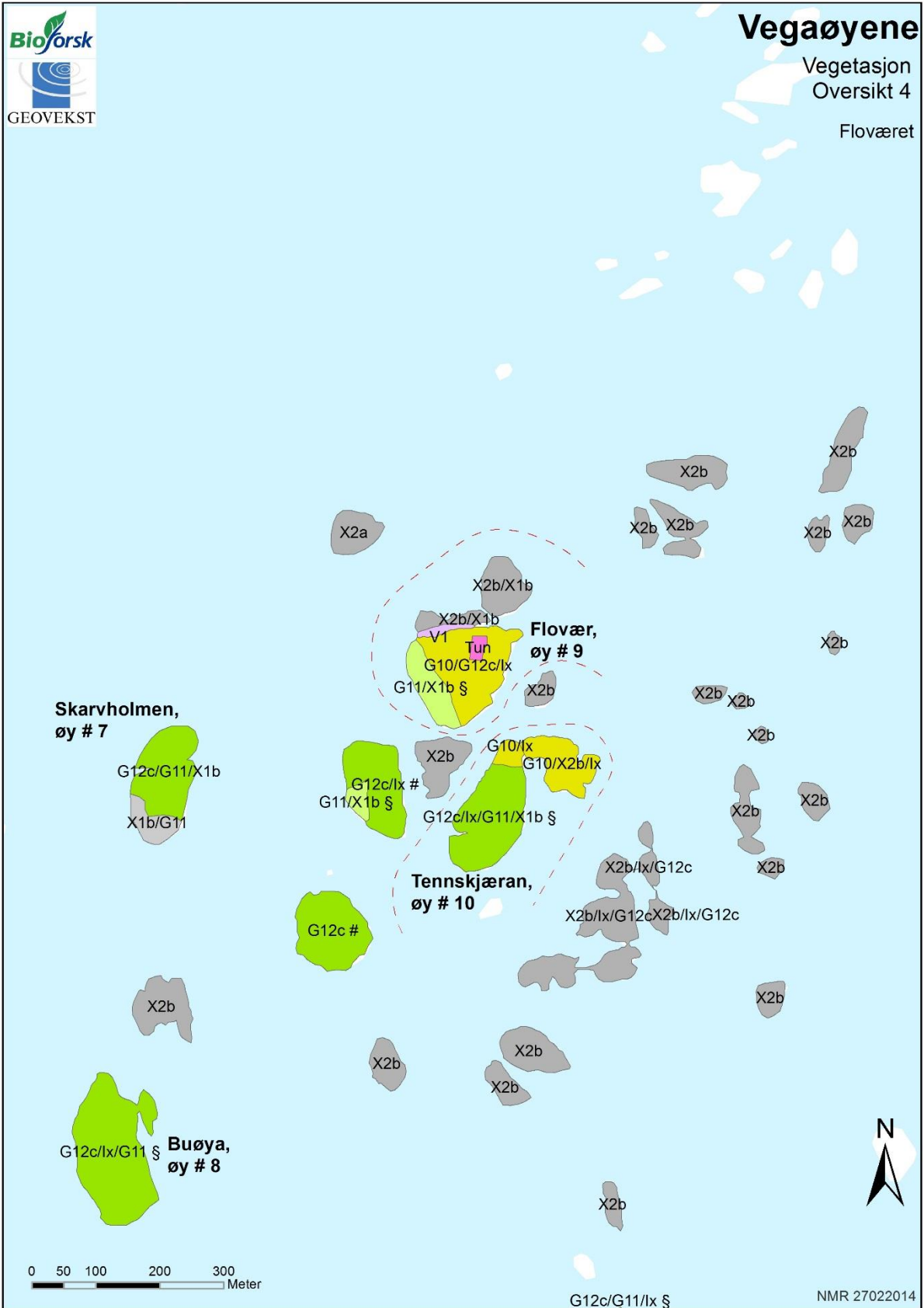
Bilde 11. Islandskarse (EN, sterkt truet) ble funnet i en fordykning i kalkberget på Skarvholmen.

Bilde 12. Ekstremt artsrikt strandberg med bl.a. gullris, ormetunge, vendelrot, villin, øyentrøst, marinøkkel, einer m.m.

Tabell 8: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Skarvholmen (øy # 7)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/G11/X1b	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjødurt-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng / Strandberg, rik utforming	10,8
X1b/G11	Strandberg, rik utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng	3,2
Sum areal		14,0

Figur 6: Vegetasjonskart over Skarvholmen (# 7), Buøya (# 8), Flovær (# 9) og Tennskjæran (# 10) og omkringliggende øyer i Flovær.

5.8 Buøya (øy # 8):

UTM: 32W 0626248 7306319

Dato: 11.07.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Sauebeite om sommeren

Spesielle forekomster: Store mengder med ormetunge (VU), bittersøte

Verdi: Middels verdi for naturbeite, evt. lokal verdi

Buøya ligger, som sin naboøy i nord, Skarvholmen, helt ytterst i vest i Floværet. Buøya er snau 25 dekar stor og er svakt kolleformet. Høyeste punkt på øya er 10 m o.h. Berggrunnen består av kalkspatmarmor. Generelt er øya mer frodig enn f.eks. Skarvholmen og som navnet indikerer har øya tidligere vært benyttet som beite for bufe, sannsynligvis først og fremst sau.

I motsetning til Skarvholmen (øy # 7) er Buøya mye mer gjengrodd med både mjødurt og einer. Jordsmonnet er dessuten mer erodert som følge av større våndaktivitet her. Arter som nattogdag, forglemmegei (sp.), strandbaldrebrå, øyentrøst (sp.) og gjetertaske indikerer lx-områder - kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark. Deler av av øya er totalt dominert av mjødurt (bilde 13) og representerer vegetasjonstypen G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjødurtutforming. Som følge av kalkinnholdet i jorda finnes også flere kalkkrevende arter som ormetunge (VU, sårbar), villin, marinøkkel, jåblom, blåkoll, bittersøte og teiebær (bilde 14). Stedvis svært mye ormetunge. Vegetasjonstypen G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng, inngår som en mosaikk på Buøya sammen med G12c og lx (se figur 6 og tabell 9).

Bilde 13: I partier dominerer mjødurt (G12c) fullstendig på Buøya.

Bilde 14: i områder hvor mjøddurt er fraværende er artsmangfoldet høyt og karakterisert av mer eller mindre kalkkrevende arter som ormetunge, villin, marinøkkel og jåblom.

Tabell 9: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Buøya (øy # 8)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/lx/G11	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøddurt-utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng	21,8
Sum areal		21,8

5.9 Flovær, heimlandet (øy # 9):

UTM: 32W 0626723 7307122

Dato: 11.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Svært gjengrodd slåtteland hovedsakelig med hestehavre, strandrør, mjødukt og stornesle. Sauebeite om sommeren og slått

Spesielle forekomster: Ormetunge (store mengder i G11/lx)

Verdi: Middels verdi som rikt strandberg. Registrert i Naturbase som helhetlig kulturlandskap

Bebyggelsen i Flovær ligger på Flovær, heimlandet. Her bodde det i 1865 på det meste ni personer fordelt på to husstander. I 1950 var det to personer i en husstand på Flovær. Øya ble fraflyttet på 1970-tallet, men er bebodd noen uker i sommerhalvåret bl.a. for å stelle med ærfuglen som hekker i e-hus og e-baner. Flovær var og er fremdeles et av de viktigste egg- og dunværene blant Vegaøyene. I enkelte skriftlige kilder opplyses det at oppsitterne kunne ha opp mot 1300 ærfugl på reir for delt på flere e-baner, e-hus og under naust (Næss og Johansen 2008). Flovær, gnr 102, ble fredlyst som egg- og dunvær i 1812. Som i andre vær i nærområdet var det også gårdsdrift i Flovær med plass/ressurser til 2-3 kyr, en okse, noen få sauer og geiter (Næss og Johansen 2008).

Heimlandet har i dag endret sin karakter fra å være en velstelt slåttemark med enkelte åkerflekker til å få et gjengrodd preg med en dominans av kraftige gras- og urtearter som hestehavre, strandrør, mjødukt og stornesle (bilde 15). En annen faktor som har akselerert gjengroingsprosessen i den gamle slåttemarka er den invasjonsartede forekomsten av vånd. Enkelte år har forekomsten vært ekstrem og har ført til stor jorderosjon og økt gjengroing tilsvarende det man finner på naboværet Lånan noen få kilometer nordøst (se Carlsen m.fl. 2010). Våndaktiviteten ser ut til å ha avtatt noe de siste årene, men fremdeles finnes store eroderte områder med arter som nattogdag, forglemegei (sp.), øyentrøst (sp.), gulflatbelg, vendelrot, krattmjølke, gjetertaske, våskrinneblom, strandbalderbrå, kvassdå og ikke minst store mengder med lintorskemunn (bilde 16). Den mosaikkaktige dominansen av hestehavre og mjødukt ispedd eroderte felter med ettårig ugrasvekster gjør at denne delen av Flovær tolkes som en kombinasjon av G10 - hestehavreeng, G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøduktutforming og lx - kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrrt mark (figur 6 og tabell 9). Spor etter gammel slåttemark finnes i partier dominert av rødsvingel, engkvein, markrapp, småengkall, bittersøte og villøk. Disse fragmentene finnes hovedsakelig i de skinneste partiene.

I vest finnes et kalkrikt parti med kalkeng/strandberg. Her er jordsmonnet skrint slik at mye nakent marmorberg er synlig. Artsmangfoldet er stort med mange av de kalkkrevende artene vi finner i Vegaøyen som ormetunge (VU, sårbar), marinøkkel, fjellbakkestjerne, knopparve, blåkoll, gullris, villin, fuglevikke, bitterbergknapp, hvitmaure m.m. Vegetasjonstypen er en mosaikk mellom G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng og X1b - strandberg, rik utforming. Einer (§) opptrer som gjengroingsart og truer verdiene.

Ved husene er det en hage med flere interessante hageplanter som er spesielle for Vegaøyen, bl.a. noen prektige pioner (bilde 17), prakthjelm, reinfann, dagfiol, bærbusker og rabarbra. Nord for hagen finnes en tangvik bestående av ulike meldearter, strandbalderbrå og stornesle (V1). Nord for dette partiet består vegetasjonen av en kombinasjon av fuglegjødslet kystvegetasjon og strandbergvegetasjon (X2b/X1b).

Bilde 15: Det som tidligere var velskjøttede slåttemarker med «fingras» er nå dominert av arter som hestehavre, strandrør, mjødukt og stornesle.

Bilde 16: Eroderte partier etter våndaktivitet med ettårige arter som nattogdag, strandbalderbrå, kvassdå, våskrinneblom, forglemmegei (sp.) m.m.

Bilde 17: Hagen ved huset på Flovær har mange flotte innslag av hageplanter som pion, prakthjelm, reinfann, rabarbra, dagfiol og ulike bærtre.

Tabell 10: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Flovær, heimlandet (øy # 9)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G11/X1b	Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng / Strandberg, rik utforming	5,2
G10/G12c/lx	Hestehavreeng / Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	13,2
Tun	Bebyggelse, hage, bærbusker m.m.	0,8
V1	Ettårig melde-tangvoll	0,9
X2b/X1b	Fuglegjødslet kystvegetasjon, gras-/urte-utforming / Strandberg, rik utforming	7,2
Sum areal		27,3

5.10 Tennskjæran (øy # 10):

UTM: 32W 0626821 7306938

Dato: 11.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Gjengrodd med hestehavre, mjøddurt og einer. Kan egne seg til sommerbeite for sau

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), bleiksøte

Verdi: Lav. Gjengrodd og representerer et sammensurium av vegetasjonstyper.

Tennskjæran ligger ca. hundre meter sør, sørøst for heimlandet i Flovær og er ei flat kalkspatmarmorøy på drøye 25 dekar.

Den nordlige delen av Tennskjæran er nesten totalt dominert av hestehavre (G10 - hestehavreeng) (bilde 18). I eroderte parti der vånden har herjet finnes mange av de ettårige plantene som man bl.a. finner på Flovær, heimland (øy # 9). Eksempel er lintorskemunn, strandbalderbrå, nattogdag, våskrinneblom, kvassdå og åkergull (Ix - kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark). I tillegg finnes det en god del skjoldbærer på Tennskjæran. På den nordøstlige delen finnes også flere arter som indikerer fuglegjødlets kystvegetasjon (X2b) som vendelrot, rosenrot, bitterbergknapp og rødsvingel.

De sentrale deler samt den sørlige delen av Tennskjæran har en usedvanlig sammensetning av ulike vegetasjonstyper og er vanskelig å definere (bilde 19). Her dominerer arter som mjøddurt, stornesle og enghumleblom som indikerer vegetasjonstypen G12c (våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøddurt-utforming). De fleste Ix-artene (kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark) som lintorskemunn, nattogdag, kvassdå, våskrinneblom m.m. opptrer sporadisk i eroderte partier. Funn av ormetunge (VU, sårbar), blåkoll, jåblom, einer, bleiksøte og et artsrikt og et velutviklet mosesjikt indikerer fragmenter av G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng, mens rosenrot, strandbalderbrå m.m. langs kantene indikerer X1b - strandberg, rik utforming. Noe stolpestarr og hesterumpe ble funnet i et vann midt på øya.

Tennskjæran har lav verdi i dag som følge av dominansen av hestehavre (gjengroingsart) i nord og en miks av ulike vegetasjonstyper sentralt og i sør med dominans av mjøddurt, stornesle og enghumleblom. Øya er også noe forstyrret av våndaktivitet.

Bilde 18: Den nordlige delen av Tennskjæran er gjengrodd med hestehavre samt noe stornesle. Øya på andre siden er Flovær, heimlandet (øy # 9)

Bilde 19: Sentralt og sør på øya vokser bl.a. mjørdurt, einer og ulike Ix-arter. Mosedeppet er velutviklet.

Tabell 11: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Tennskjæran (øy # 10)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/lx/G11/ X1b	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøldurt-utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng / Strandberg, rik utforming	14,0
G10/lx	Hestehavreeng / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	1,5
G10/X2b/lx	Hestehavreeng / Fuglegjødlets kystvegetasjon, gras-/urte-utforming / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	6,8
Sum areal		22,3

5.11 Bugrasøya (øy # 11):

UTM: 32W 0626113 7305616

Dato: 11.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Gjengrodd med mjødurt og einer. Kan egne seg til sommerbeite for sau

Spesielle forekomster: Store mengder med ormetunge (VU). Bittersøte, bakkesøte,

Verdi: Middels som naturbeitemark. Gjengrodd og representerer et sammensurium av vegetasjonstyper. Forekomsten av ormetunge (VU) er ekstrem og trekker verdien opp.

Bugrasøya ligger i den sørvestlige delen av Floværet. Øya er drøye 20 dekar, er svakt kolleforma og består av kalkspatmarmor. Bugrasøya har likhetstrekk med Buøya (øy # 8) i nord både med tanke på utseende, størrelse og vegetasjonssammensetning. Av navnet kan man tolke at øya har hatt stor betydning som beite for bufe. Muligens har også øya vært benyttet som slåtteland.

Det er i hovedsak tre arter som dominerer på Bugrasøya, einer, mjødurt og rosenrot, tre arter som indikerer tre ulike vegetasjonstyper. Det ble registrert flere kalkkrevende arter i partier som ikke er fullstendig gjengrodd som ormetunge (VU, sårbar), fjellfrøstjerne, bittersøte, bakkesøte, gullris, fuglevikke, teiebær. Disse artene indikerer vegetasjonstypen G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng. Ormetungebestanden er ekstremt stor på øya og sannsynligvis den største og tettete i hele verdensarvområdet (bilde 20).

Bilde 20: Ormetunge (VU, sårbar) vokser tett i tett i partier på Bugrasøya. Sannsynligvis den største forekomsten av arten i Vegaøyan verdensarv.

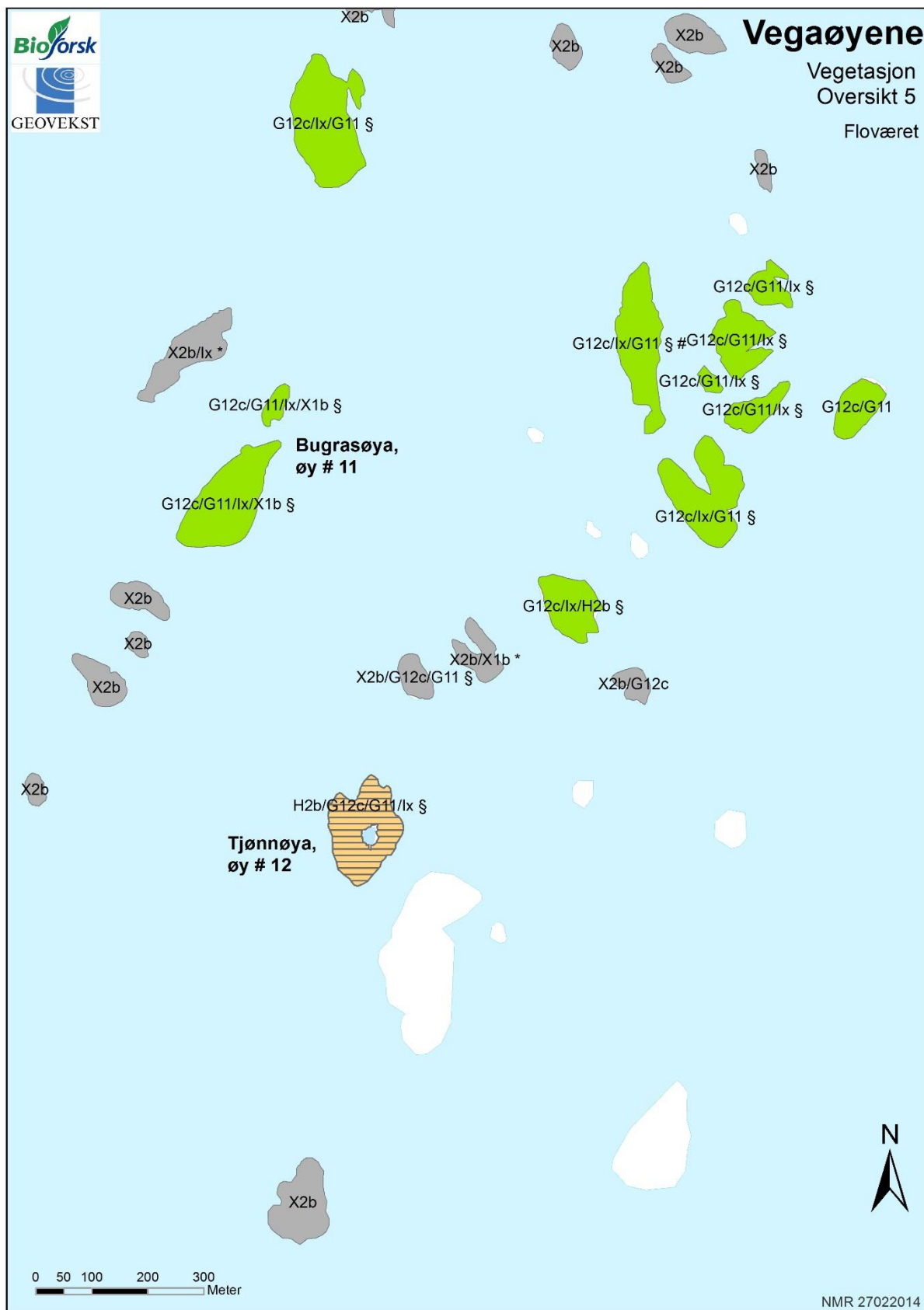

Bilde 21: Bugrasøya fremstår som gjengrodd med urter. Dominerende arter er mjørdurt, rosenrot og einer.

Vegetasjons sammensettinga på Bugrasøya er en merkelig miks av arter som vanligvis ikke opptrer sammen. I tillegg til de dominerende artene einer, mjørdurt og rosenrot og nevnte kalkindikatorer finnes det flekker med krekling, noe geitrams, stornesle, enghumleblom, lintorskemunn, øyentrøst (sp.), villøk, gulflatbelg, kranskonvall, vassarve samt et tykt mosedekke hovedsakelig bestående av etasjemose og furumose. Vegetasjonstypemessig er øya en mosaikk av G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming, G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng, lx - kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark og X1b - strandberg, rik utforming (se tabell 12 og figur 7).

Tabell 12: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Bugrasøya (øy # 11)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G12c/G11/lx/ X1b	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark / Strandberg, rik utforming	18,5
Sum areal		18,5

Figur 7: Vegetasjonskart over Bugrasøya (øy # 11), Tjønnøya (øy # 12) og omkringliggende øyer i Floværet.

5.12 Tjønnøya (øy # 12):

UTM: 32W 0626440 7305089

Dato: 11.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Gjengrodd med krekling og einer. Kan egne seg til sommerbeite for sau

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), bakkesøte (hvit morf)

Verdi: Lav som kystlynghei. Gjengrodd og representerer et sammensurium av vegetasjonstyper. Forekomsten av ormetunge (VU) er interessant og trekker verdien opp. Også store mengder med hvit bakkesøte.

Tjønnøya ligger i den sørlige delen av Flovær, er ca. 20 dekar stor og relativt flat. Berggrunnen består av kalkspatmarmor, som for ellers i Flovær. Øya har ei stor tjønn midt på. Denne er så godt som vegetasjonløs.

Tjønnøya er den eneste øya i Flovær som hovedsakelig har et lyngpreg. Dominerende arter er krekling og einer. Andre mer eller mindre vanlige arter her er teiebær, kranskonvall, villøk, mjødurt, enghumbleblom, rosenrot, bakkesøte (hvit morf), engkvein, engfrytle, rødsvingel, stolpestarr, gullris, stortveblad, fjelltistel, fjellfrøstjerne, blåkoll, villin, slirestarr og smalkjempe. Mange av disse artene indikerer vegetasjonstypen H2b - tørr gras-urterik hei, rikere utforming.

Bilde 22: Tjønnøya er ei gras- og urterik lyngøy med elemeter fra engtypene G11 og G12c, samt lx.

Bilde 23: Deler av øya er erodert som følge av våndaktivitet. I eroderte partier vokser bl.a. lintorskemunn, nattogdag, våskrinneblom. Bildet viser også kranskonvall og rosenrot.

Som for andre øyer i Floværet er det vanskelig å beskrive vegetasjons sammensetninga på Tjønnøya enstydig. Artsutvalget indikerer en miks av ulike vegetasjonstyper som H2b, G12c (hovedsakelig på bakgrunn av mjørdurt og enghumleblom) og G11 (ormetunge, bakkesøte og andre kalkarter som til dels overlapper med H2b). Deler av øya er erodert som følge av våndaktivitet. I disse partier vokser bl.a. lintorskemunn, nattogdag, våskrinneblom og representerer vegetasjonstypen Ix - Kulturmarksvegetasjon, vegetasjon på forstyrret mark (bilde 23).

Tabell 13: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Tjønnøya (øy # 12)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
H2b/G12c/ G11/Ix	Tørr gras-urterik hei, rikere utforming / Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng / Kulturmarksvegetasjon. Vegetasjon på forstyrret mark	16,1
Sum areal		16,1

5.13 Gåsholmen (øy # 13):

UTM: 32W 0632494 7306562

Dato: 12.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Sauebeiting anbefales

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), fjellnøkleblom (NT), bakkesøte, bleiksøte. Svært artsrik. Også mye spor av oter (VU)

Verdi: Høy som naturbeitemark evt. i mosaikk med strandberg. Skjøtsel vil høyne verdien på sikt. Registrert som viktig viltområde (Carlsen og Aakerøy 2014)

Helt sørvest i Sørvær finner vi øya Gåsholmen. Denne øya består av to deler som henger sammen på fjære sjø. Den minste delen i nordvest er flat og svært frodig som følge av sterk fuglepåvirkning. Størrelsen er på ca. 7 dekar. Den største delen i sørøst er ei grasrik, kolleforma øy på ca 25 dekar. Berggrunnen består av glimmergneis og glimmerskifer, samt årer med kalkspatmarmor. Det kan nok virke som at kalkinnslaget er høyere enn hva kart fra Norges geologiske undersøkelse (www.ngu.no) indikerer.

Den nordvestlige delen av Gåsholmen er svært frodig og tydelig fuglegjødset. Arter som ble funnet her er kvann, fuglevikke, gulflatbelg, engsoleie, hestehavre, mjødurt, vendelrot, dunhavre, lifiol, veitistel, engfrytle, enghumleblom, blåstarr, engsyre, krushøymole, blåklokke, hanekam og rødsvingel (bilde 24). Sammen med kalkindikerende arter som ormetunge (VU, sårbar), fjellfrøstjerne, bleiksøte, bakkesøte, villin, blåkoll og gullris er det grunn til å definere vegetasjonstypen her som en mosaikk av X2b - fuglegjødset kystvegetasjon, gras-/urte-utforming og G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng.

Hoveddelen av Gåsholmen i sørøst har en helt annen karakter enn den nordvestlige delen. Først og fremst er det mye mindre frodig her, noe som indikerer en mindre fuglgjødslingseffekt. X2b-artene er stort sett fraværende. Denne delen er allikevel svært artsrik. Dette gjelder spesielt et smalt område i nordvest som er markert som G8 på figur 8 (se også tabell 14). Her vokser bl.a. den rødlistede arten fjellnøkleblom (NT, nært trua) i store mengder (bilde 25). Andre diagnostiske arter for G8 - Frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå er bakkesøte, flekkmure, marinøkkel, blåklokke, kattedot, rødsvingel, sauesvingel og engkvein. Det ble også funnet ormetunge (VU, sårbar) her.

Videre opp mot toppen og resten av øya blir mjødurt, enghumleblom og krekling mer dominerende. Kalkindikatorer som ormetunge, loppestarr, blåstarr, hårstarr, kornstarr, bleiksøte, dvergjamne, blåkoll, gullris, fjellfrøstjerne og villin finnes fremdeles spredt over store deler av øya. Andre arter som ble registrert er kranskonvall, kvitmaure, blokkebær, dunhavre, gulaks, nyresoleie, teiebær og noe einer i partier. Det flekkvise høye innslaget av krekling og blokkebær, samt mange kalkindikatorer tyder på innslag av H2b - tørr gras-urterik hei, rikere utforming. Gåsholmen, sørøstlige del domineres uansett av engtypene G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjødurt-utforming og G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng.

Øya beites ikke pr. i dag, men har allikevel høy verdi som naturbeitemark som følge av en liten grad av gjengroing og et ekstremt artsutvalg, samt forekomst av to rødlistede karplanter, ormetunge (VU, sårbar) og fjellnøkleblom (NT, nært trua). Øya er også registrert som viktig viltområde (Carlsen og Aakerøy 2014), spesielt med tanke på forekomst av oter (VU, sårbar)

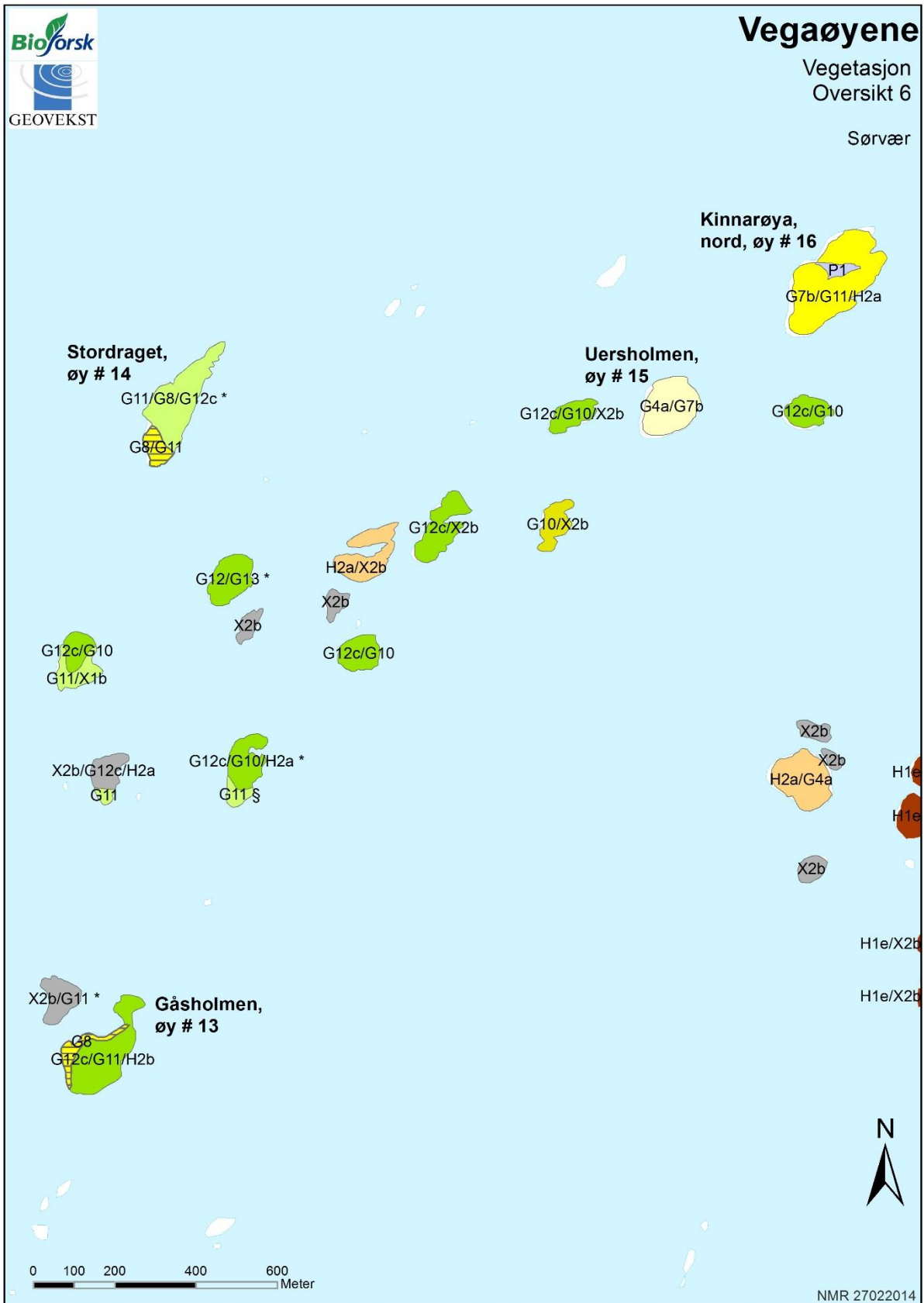
Bilde 24: Den nordlige delen av Gåsholmen består hovedsakelig av fuglegjødslet kystvegetasjon (X2b) i mosaikk med kalkeng (G11).

Bilde 25: Ekstremrikt område på Gåsholmen (G8). Tett i tett med avblomstrede fjellnøkleblom, sammen med hårstarr, rødsvingel og blåkoll.

Tabell 14: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Gåsholmen (øy # 13)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G8	Frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå.	4,2
G12c/G11/H2b	Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng / Tørr gras-urterik hei, rikere utforming	19,7
X2b/G11	Fuglegjødset kystvegetasjon, gras-/urte-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-, engstarreng	7,6
Sum areal		31,5

Figur 8: Vegetasjonskart over Gåsholmen (øy # 13), Stordraget (øy # 14), Uersholmen (øy # 15), Kinnarøya, nord (øy # 16) og omkringliggende øyer i Sørvær.

5.14 Stordraget (øy # 14):

UTM: 32W 0632529 7308186

Dato: 12.07.2013

Kartleggere: THC

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Ikke så gjengrodd. Sauebeiting anbefales

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), fjellnøkleblom (NT), bittersøte. Svært artsrik.

Verdi: Høy som naturbeitemark, men må beites for å opprettholde verdi eller høyne den.

Stordraget er ei svakt kolleforma øy med noen store furer og sprekker som går på kryss og tvers over øya. Størrelsen er i over kant av 25 dekar. Berggrunnen består av glimmergneis og glimmerskifer. Det kan nok virke som at kalkinnslaget er høyere enn hva kart fra Norges geologiske undersøkelse (www.ngu.no) indikerer, spesielt mot vest og i sør.

Stordraget er ekstremt artsrik. I sør (G9/G11) finner vi en av de største forekomstene i Vegaøyen av den rødlistede fjellnøkleblomen (NT, nært trua) (bilde 26). På et svært begrenset område ble det estimert rundt 500 individer. Det ble også funnet en del ormetunge her (VU, sårbar). Andre karakterarter for de to vegetasjonstypene G8 - frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå og G11 - vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng er flekkmure (mye), hårstarr (mye), knopparve, blåkoll, stortvebald, lodnerublom, dunhavre, marinøkkel, bittersøte, fjelltistel, blåstarr og villin. Lengre mot nord og mot toppen av øya finnes fremdeles artene som indikerer G8 og G11, men her er det også et større innslag av mjørdurt, kvitbladtistel, enghumbleblom som indikerer vegetasjonstypen G12c - våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjørdurtutforming (bilde 27). Flekkvis vokser det også en del krekling og einer. Andre arter som ble registrert mer eller mindre sporadisk er kranskonvall, marikåper (spp.), lintorskemunn, villøk, stortveblad, jonsokkoll, strandsmelle og strandasters. Tabell 15 oppsummerer funnene av vegetasjonstyper på Stordraget. Se også figur 8 for vegetasjonskart og beliggenhet.

Alt i alt har Stordraget klare likhetstrekk med den sørøstlige delen av Gåsholmen (øy # 13) i forhold til artsmangfold, artssammensetning, kalkindikatorer og vegetasjonstyper. Pr. i dag beites ikke Stordraget heller, men i og med at andre øyer i Sørværet nå beites er sjansen for å få til beite også på Stordraget (og på Gåsholmen) stor. Stordraget får høy verdi som naturbeitemark som følge av artsmangfold, funn av rødlistearter og begrenset grad av gjengroing.

Bilde 26: Ekstreme forekomster av fjellnøkleblom (avblomstret) på den sørvestlige delen av Stordraget.

Bilde 27: På toppen av Stordraget er innslaget av mjøddurt og einer tydelig selv om gjengroingspreget er mindre enn hva man ser på andre lokaliteter i Vegaøyen.

Tabell 15: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Stordraget (øy # 14)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G8/G11	Frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng	4,3
G11/G8/G12c	Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng / Frisk/tørr, middels baserik eng i høyereliggende strøk og nordpå / Våt/fuktig, middels næringsrik eng, mjøddurt-utforming	19,8
Sum areal		24,1

5.15 Uersholmen (øy # 15):

UTM: 32W 0633734 7308312

Dato: 12.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Ja. Tre søyer med lam av gammel norsk sau (GNS)

Hevd: Svak

Skjøtselsbehov: Fortsette sauebeiting. Øke beitetrykket i perioder. Uegna til vinterbeite

Spesielle forekomster: G7b, dunhavreeng. Svært grasrik

Verdi: Middels til høy verdi som naturbeitemark. Ingen spesielle arter, men ikke gjengrodd.

Uersholmen er ei rundt og kolleforma øy som har en relativt bratt skrent på nordsida. Holmen er på rundt 17 dekar og er grasdominert med få urter. Berggrunnen skal være kalkrik ifølge berggrunnskart og skal bestå av kalkspatmarmor. Feltbefaringa gav et inntrykk av at berggrunnen hovedsakelig består av gneis.

Uersholmen er spesiell i og med at den er så grasdominert uten å bære preg av gjengroing. Artene som dominerer på øya er dunhavre, hestehavre, smyle, engkvein, rapp (sp.), rødsvingel og gulaks (bilde 28). Urtene er nesten helt fraværende, men litt mjødurt, enghumleblom og kranskonvall ble funnet her og der. Det samme gjelder for krekling. Rosenrot, blokkebær og rogn ble også funnet med dissa var så godt som nedbeita. Under befaringa beitet tre søyer med fira lam av gammel norsk rase (GNS) på Uersholmen. Beitetrykket virket fornuftig.

Vegetasjonstypene på Uersholmen er en mosaikk av G4a - frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming og G7b - frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming. Lokaliteten har en verdi som naturbeitemark til tross for mangel av rødlistearter og generelt et svært artsfattig preg. Grasdominansen med indikatorarter som dunhavre, gulaks og engkvein og gjengroingsgrad lik null trekker opp verdien. Se tabell 16 og figur 8 for størrelser og vegetasjonskart.

Bilde 28: Uersholmen er den mest grasrike holmen i Sørvær, dominert av arter som dunhavre, hestehavre, smyle, engkvein, rapp (sp.), rødsvingel og gulaks.

Tabell 16: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Uersholmen (øy # 15)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G4a/G7b	Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming /	15,5
	Frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet.	
	Dunhavre-dunkjempe-utforming	
Sum areal		15,5

5.16 Kinnarøya, nord (øy # 16):

UTM: 32W 0634151 7308671

Dato: 12.07.2013

Kartlegger: THC

Beites: Ja. Fem søyer og seks lam av gammel norsk sau (GNS)

Hevd: Svak til god

Skjøtselsbehov: Fortsette sauebeiting. Uegna til vinterbeite

Spesielle forekomster: G7b, dunhavreeng. Mange kalkindikatorer og svært grasrik

Verdi: Høy verdi som naturbeitemark. Lite gjengrodd med mange kalkindikatorer

Et par hundre meter norøst for Uersholmen ligger Kinnarøya, nord (øy # 16). Denne øya er relativt flat, er drøye 35 dekar stor og har et stort sentralbeliggende vann, som utgjør omtrent to dekar. Vegetasjonen domineres av engtyper, men det er også et betydelig innslag av lynghei. Øya benyttes som sauebeite for gammel norsk sauerase (GNS). Bergarten består av kalkspatmarmor. Feltbefaringa gav et inntrykk av at berggrunnen hovedsakelig består av gneis.

Kinnarøya, nord er svært grasrik med dominerende arter som dunhavre, gulaks, rødsvingel og noe engkvein. I motsetning til på Uersholmen (øy # 15) så finnes her enkelte kalkindikatorer som blåstarr, loppestarr, fjellfrøstjerne, villin og hårstarr. Det er riktig nok langt mellom dem, men de er der. Einer gjør mer ut av seg her og opptre som gjengroingsart. Enkelte lyngheiarter som krekling og blokkebær finnes i flekker. Blokkebær er riktig nok i all hovedsak nedbeita.

Vegetasjonstypemessig domineres øya av ein dunhavreeng, G7b i mosaikk med kalkeng, G11. Innslaget av krekling, blokkebær og einer fører kystlynghei inn i mosaikken med typen H2a - tørr gras-urterik hei, fattig utforming.

Sentralt på øya ligger et relativt stort vann som hovedsakelig er vegetasjonsløst, men med noe trådtjønnaks. I grunnere partier mot kantene finnes arter som myrhatt, hesterumpe, andemat, karse (sp.) og stolpestarr. Vannet er definert som vegetasjonstype P1 - langskuddvegetasjon.

Kinnarøya, nord har høy verdi som naturbeitemark. Øya blir beitet, hevdene er svak til god, forekomsten av dunhavre er stor (dunhavreeng), det ble funnet mange kalkindikerende arter (men spredt) og gjengroingsgraden er minimal.

Bilde 29: Sentralt vann med langskuddvegetasjon (P1) på Kinnarøya, nord

Bilde 30. Kulturminne på Kinnarøya, nord. Sannsynligvis et landemerke til navigasjon fra båt. Legg merke til gulaksdominansen her.

Tabell 17: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Kinnarøya, nord (øy # 16)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G7b/G11/H2a	Frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng / Tørr gras-urterik hei, fattig utforming	33,0
P1	Langskuddvegetasjon	2,3
Sum areal		35,3

5.17 Kinnarøya, sør (øy # 17):

UTM: 32W 0634571 7307840

Dato: 19.07.2013

Kartlegger: THC og PAA

Beites: Ja. Spor etter sau ble registrert, men ingen dyr (flyttet til en annen øy?)

Hevd: Svak til gjengrodd

Skjøtselsbehov: Fortsette sauebeiting. Tiltak for å redusere einer

Spesielle forekomster: Ormetunge (VU), engmarihand og mange andre kalkindikatorer

Verdi: Middels verdi som kystlynghei. Registrert som viktig viltområde.

Kinnarøya, sør er ei flat, kalkrik øy dominert av kystlynghei. Sentralt på øya ligger et vann med langskuddvegetasjon. Øya, som er rundt 64 dekar stor, beites med sau, men gjengroing med einer er en utfordring her. Berggrunnen består av kalkspatmarmor.

Langs kantene på kalkberget er Kinnarøya, sør særdeles artsrik. Her ble det funnet arter som ormetunge (VU, sårbar) (bilde 31), marinøkkel, stortveblad, brudespore, flekkmure, knopparve, hårstarr, fjellfrøstjerne, kattefot, blåkoll, rødsildre, blåstarr, kornstarr, fuglevikke, engkvein, dunhavre, villin, strandsmelle og lodnerublom.

Når man kommer litt ovenfor kantene ned mot sjøen dominerer artene krekling og einer og utgjør ei gras- og urterik kystlynghei (H2b - tørr gras-urterik hei, rikere utforming) sammen med arter som heigråmose, blokkebær, rødsvingel, engfrytle, gullris, tveskjeggveronika, teiebær, fjelltistel, smyle, dunhavre, gulaks og vanlig arve (bilde 32). Stedvis er lyngheia svært kalkrik med arter som loppestarr, blåstarr, hårstarr, engstarr, kornstarr, dvergjamne, brudespore, engmarihand, smalkjempe og gjeldkarve.

Et åpent vann sentralt på øya består hovedsakelig av arter som hesterumpe, trådtjønnaks og tusenblad (P1 - langskuddvegetasjon).

Den sørlige delen av øya skiller seg klart ut fra hoveddelen av Kinnarøya, sør (H2b/G11). Her er lyngartene fraværende mens grasarter som dunhavre, engkvein, rødsvingel, hestehavre og rapp dominerer. Den store andelen med dunhavre gir grunnlag for å definere hovedtypen her som G7b - frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming (bilde 33). Se figur 9 og tabell 18 for detaljer om vegetasjonstyper, -kart og -størrelser.

Kinnarøya, sør har middels verdi som kystlynghei på bakgrunn av artsmangfold, forekomst av rødlisteart (ormetunge), og skjøtsel i form av sauebeiting. Det som trekker ned er den store andelen med einer og at beiteplanten røsslyng er fraværende. Lokaliteten er dessuten registrert som et viktig viltområde på bakgrunn av fugleforekomster, deriblant flere rødlisteforekomster (Carlsen og Aakerøy 2014).

Bilde 31: Funn av ormetunge (VU, sårbar) på Kinnarøya, sør (øy # 17)

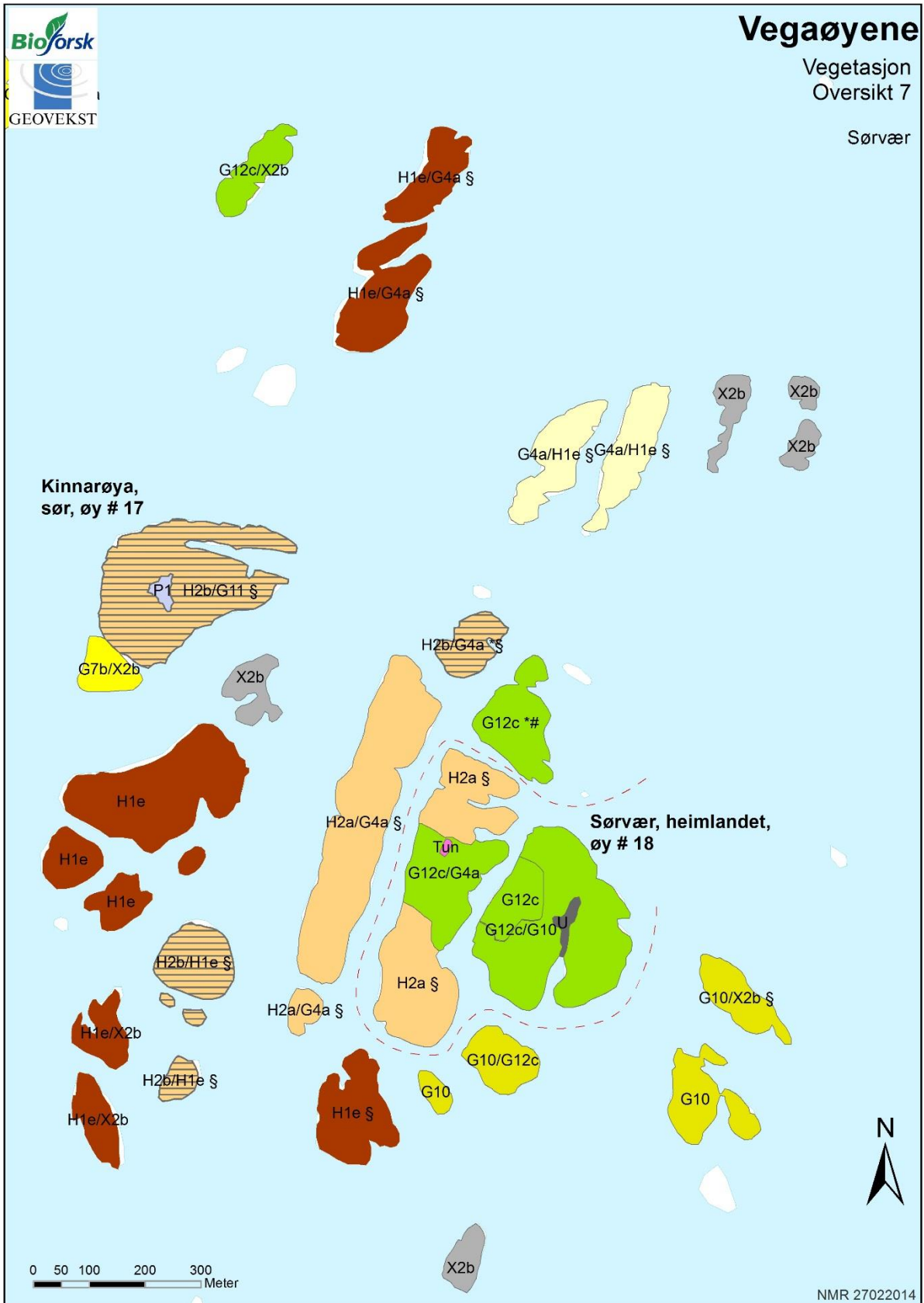
Bilde 32: Kinnarøya, sør består hovedsakelig av kalkrik kystlynghei (H2b), samt fragmenter av kalkeng (G11).

Bilde 33: Den sørlige delen av Kinnarøya, sør er grasdominert (G7b/X2b) og har en helt annen karakter en kystlyngheia lengre sør på øya.

Tabell 18: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Kinnarøya, sør (øy # 17)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G7b/X2b	Frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming / Fuglegjødslet kystvegetasjon, gras-/urte-utforming	7,5
H2b/G11	Tørr gras-urterik hei, rikere utforming / Vekselfuktig baserik eng, blåstarr-engstarr-eng	54,3
P1	Langskuddvegetasjon	1,7
Sum areal		63,5

Figur 9: Vegetasjonskart over Kinnarøya, sør (øy # 17), Sørvær, Heimlandet (øy # 18) og omkringliggende øyer i Sørvær.

5.18 Sørvær, Heimlandet (øy # 18):

UTM: 32W 0635221 7307318

Dato: 19.07.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Ja. Ca. 60 sau totalt av gammelnorsk rase (GNS)

Hevd: Svak til gjengrodd

Skjøtselsbehov: Fortsette sauebeiting. Vurdere et høyere beitetrykk tidlig i sesongen

Spesielle forekomster: -

Verdi: Middels verdi som naturbeitemark

Sørvær, Heimlandet er øya hvor bebyggelsen i Sørværret ligger. Øya består av to deler (Innerøya og Ytterøya) som henger sammen på fjære sjø. Slåttsholmen i nord hører også egentlig under Heimlandet, men er ikke tatt med i denne sammenheng. En liten steinfylling binder Innerøya og Ytterøya sammen. Heimlandet er topografisk variert med koller, forsenkninger og sprekker. Deler av øya har lyngheipreg, mens hoveddelen er gjengrodd, næringsrik eng. Det finnes også en liten strandeng på øya. I 1865 bodde det 23 personer i Sørvær. De hadde ni storfe, 23 sauer og en gris. Om våren sådde de en tønne bygg og satte åtte tønner potet. I 1900 var folketallet økt til hele 42 personer. I etterkrigstiden var det familier i ni hus på Heimlandet. På 1960-tallet var fire av disse revet og på slutten av 1960-tallet flyttet den siste beboeren fra Sørvær. Forfallet har vært tydelig selv om noen få bygg holdes vedlike og benyttes til sommerhus. Gledelig nok har beitebruken blitt gjenopptatt her de siste årene.

Vegetasjonsmessig er Heimlandet todelt. I nordvest og i sørvest dominerer krekling og einer sammen med arter som blokkebær, fjelltistel, mjødukt, tveskjeggveronika, tepperot, engkvein, blåtopp, gulaks, dunhavre, fjellfrøstjerne, geitsvingel, smyle, rogn, hestehavre og øyentrøst (figur 9, bilde 34). Vegetasjonstypen her er definert som H2a - tørr-gras urterik hei, fattig utforming.

Bilde 34: Gras- og urterik lynghei med dominans av einer og kreklingi nordvest og i sørvest på Heimlandet.

Den gamle innmarka på Heimlandet er i dag strekt gjengrodd med mjørdurt og hestehavre, noe som indikerer at jordsmonnet er svært næringsrikt (bilde 35). Andre arter som opptrer sammen med mjørdurt og hestehavre er markrapp, rødsvingel, kvitkløver, marikåper (spp.), gulaks (mest sterile) og ryllik. G12c - våt/fuktig middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming er den vegetasjonstypen som dominerer i alle deler av den gamle innmarka, dels i mosaikk med G4a - frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming, i vest og med G10 - hestehavreeng i øst.

Bilde 35: Den gamle innmarka på Heimlandet er i dag strekt gjengrodd med mjørdurt og hestehavre, noe som indikerer at jordsmonnet er svært næringsrikt.

Totalt beites øya av ca. 60 individer (søyer med lam) av gammel norsk rase (GNS), men det virker ikke som at dette er tilstrekkelig for å beite ned gjengroingsartene som mjørdurt og hestehavre. Heimlandet har muligens en lokal verdi som naturbeitemark, men det anbefales å øke beitetrykket i perioder tidlig på sommerhalvåret for å beite ned mjørdurten før den blir uspiselig.

Tabell 19: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Sørvær, Heimlandet (øy # 18)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
H2a	Tørr-gras urterik hei, fattig utforming	44,0
Tun	Bebyggelse, hage, bærbusker m.m.	0,4
G12c	Våt/fuktig middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming	9,8
G12c/G4a	Våt/fuktig middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming	21,8
G12c/G10	Våt/fuktig middels næringsrik eng, mjørdurt-utforming / Hestehavreeng	50,7
U	Undervanns-, strandeng- og strandsumpvegetasjon	2,2
Sum areal		128,9

5.19 Buholman, sør (øy # 19):

UTM: 32W 0636318 7307853

Dato: 19.07.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Ja. Sju søyer og seks lam av gammelnorsk rase (GNS)

Hevd: God

Skjøtselsbehov: Fortsette sauebeiting.

Spesielle forekomster: G7b, dunhavreeng

Verdi: Middels verdi som naturbeitemark

Buholman, sør ligger i den nordøstlige delen av Sørvær. Øya har en rund form, er svakt kollete og er ca. 36 dekar. Sentralt på øya ligger et lite vann med frodig vegetasjon. Generelt er øya grasrik med fine forekomster av dunhavre. Berggrunnen består av kalkglimmerskifer og kalksilikatgneis.

Dominerende arter på Buholman, sør er dunhavre, rødsvingel, gulaks, engkvein og markrapp. Andre innslag er strandrør (åkerlapper?), engsyre, enghumbleblom, ryllsiv, lyssiv, loppestarr og litt einer her og der. Grasdominansen gir grunnlag for å definere vegetasjonstypene til G4a - frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming i mosaikk med G7b - frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming (bilde 36, figur).

Sentralt på øya ligger et lite vann med frodig vannvegetasjon bestående av flaskestarr, myrhatt og bukkeblad (Ob3).

Bilde 36: Buholman, sør er grasrik med innslag av einer (hovedsakelig døende)

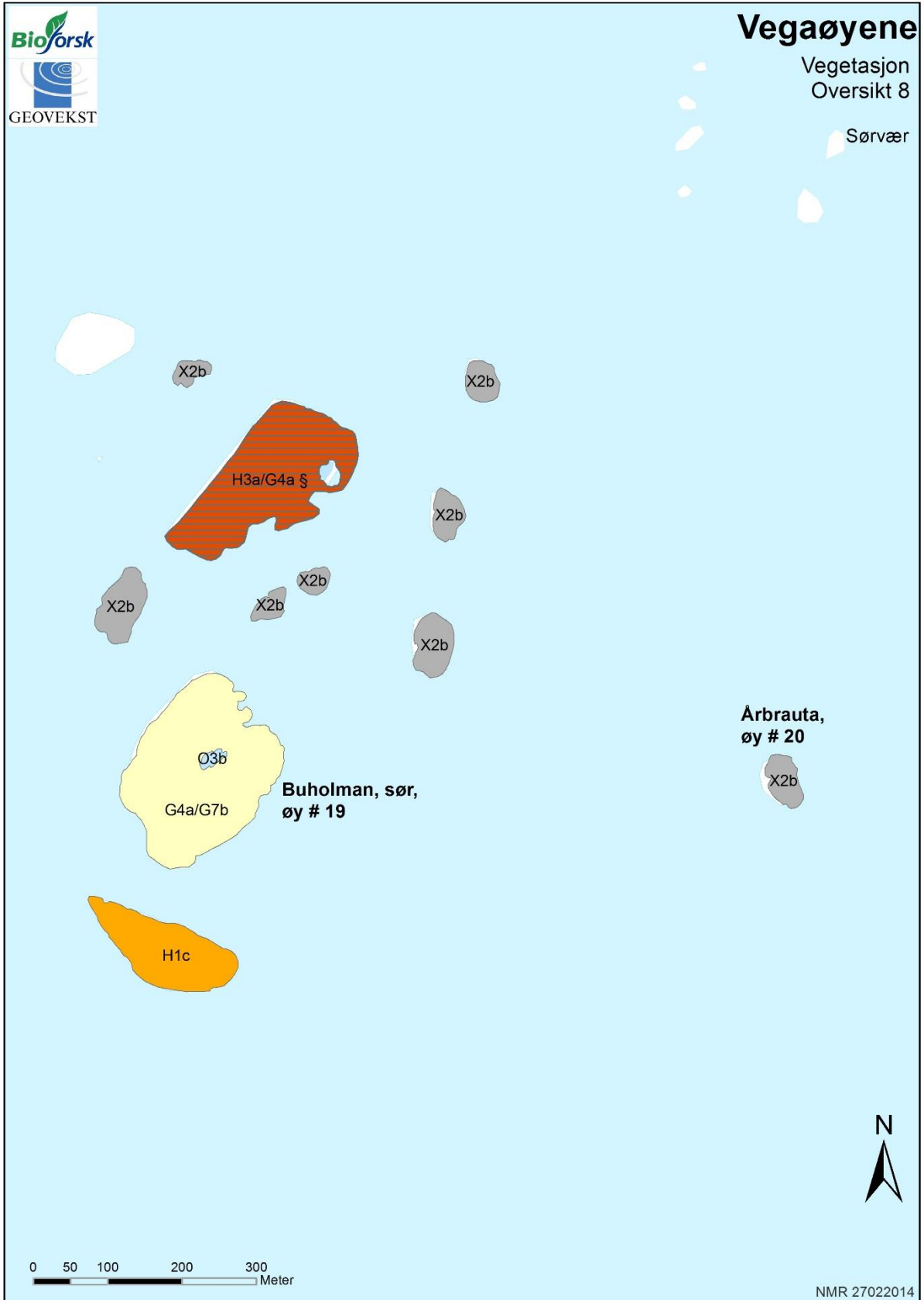

Bilde 37: Spesiell geologi på Buholman, sør.

Lokaliteten holdes i hevd gjennom sauebeiting. Sju søyer med seks lam ble registrert under feltbefaringa. Nedbeittingsgraden er god. Lokaliteten har middels verdi som naturbeitemark.

Tabell 20: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Buholman, sør (øy # 19)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
G4a/G7b	Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, vanlig utforming / Frisk/tørr, middels baserik eng, fortrinnsvis i lavlandet. Dunhavre-dunkjempe-utforming	36,0
Ob3	Elvesnelle-starrsump, flaskestarr-utforming	0,6
Sum areal		36,6

Figur 10: Vegetasjonskart over Buholman, sør (øy # 19), Årbrauta (øy # 20) og omkringliggende øyer i Sørvær.

5.20 Årbrauta (øy # 20):

UTM: 33W 0363396 7307899

Dato: 19.07.2013

Kartleggere: THC og PAA

Beites: Nei

Hevd: Ingen

Skjøtselsbehov: Nei

Spesielle forekomster: Ekstremt fuglegjødset X2b. Usikker bergart

Verdi: Lav, men en annerledes øy som er spesiell

Årbrauta er en liten klippeøy helt nordøst i Sørvær (bilde 38). Øya skiller seg radikalt ut fra de øvrige øyene i Sørvær som følge av geologi, topografi og vegetasjonssammensetning. Størrelsen er på ca. tre dekar og er den minste øya som er beskrevet i denne rapporten.

Vegetasjonsmessig er øya svært spesiell, en ekstremvariant av den fuglegjødsete kystvegetasjonstypen X2b (tabell 21 og figur 9). Her dominerer strandbalderbrå, vassarve, vrangdå, rødsvingel (ekstremvariant som man finner i fuglefjelleng) samt en art som vi ikke klarte å identifisere (meldelignende art). Andre arter som ble registrert er strandkvann, skjørbuksurt, bitterbergknapp, nattogdag, øyentrøst (sp.), vendelrot og rød jonsokblom. Det er helt tydelig at øya tidligere har vært betydelig påvirket av fuglegjødsling. Muligens har holmen vært en lokalitet for hekkende eller rastende storskarv. Med unntak av et hekkende par grågås ble det ikke registrert sjøfugl på øya i 2013.

Bilde 38: Årbrauta er ei spesiell øy med fuglegjødsete kystvegetasjon (X2b).

Tabell 21: Oversikt over registrerte vegetasjonstyper og mosaikkformer (etter Fremstad 1997) og arealfordeling av disse på Årbrauta (øy # 20)

Type	Beskrivelse	Areal [daa]
X2b	Fuglegjødsete vegetasjon, gras-/urteutforming	2,6
Sum areal		2,6

6. Referanser

- Angeloff, M., Bjørklund, P., Bryn, A., Hofsten, J. & Rekdal, Y. 2004. Vegetasjons og skog på Vega. Norsk institutt for jord og skogkartlegging. NIJOS-rapport 21/04.
- Aune, S. & Carlsen, T. H. 2011. Vegetasjonskartlegging i Vegaøyen verdensarvområde 2010, Vega kommune, Nordland. Bioforsk Rapport 6 (57). 43 s.
- Bär, A. & Carlsen, T. H. 2009. Vegetasjonskartlegging av Muddvær. Vegaøyen verdensarv, Vega kommune i Nordland. Bioforsk Rapport 4 (68). 21 s.
- Carlsen, T. H. & Aakerøy, P. A. 2014. Viltkartlegging i Vegaøyen verdensarvområde 2013. Bioforsk Rapport 9 (13)
- Carlsen, T. H. & Kvalvik, M. S. 2012. Skjøtselsplan for slåttemark - Skogsholmen, Vega kommune, Nordland fylke. Bioforsk Rapport 7 (160).
- Carlsen, T. H., Aune, S. & Bär, A. 2011. Vegetasjonskartlegging i Vegaøyen verdensarvområde i 2011. Bioforsk Rapport 6 (114).
- Carlsen, T. H., Kvalvik, M. S. & Bär, A. 2013. Vegetasjonskartlegging i Vegaøyen verdensarvområde i 2012. Bioforsk Rapport 8 (59). 79 s.
- Carlsen, T. H., Aune, S. & Hatten, L. 2010. Skjøtselsplan for Lånan. Vegaøyen verdensarv. Vega kommune. Bioforsk Rapport 5 (4). 50 s.
- Carlsen, T. H., Hatten, L. & Bär, A. 2009. Skjøtselsplan for Tåvær. Vegaøyen verdensarvområde, Vega kommune. Bioforsk Rapport 4 (90). 24 s.
- Direktoratet for Naturforvaltnings, Naturbase: <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. - NINA temahefte 12: 1-279.
- Kvalvik, M. S. & Carlsen, T. H. 2012a. Skjøtselsplan for slåttemark - Store Emårsøya, Vega kommune, Nordland fylke. Bioforsk Rapport 7 (158).
- Kvalvik, M. S. & Carlsen, T. H. 2012b. Skjøtselsplan for slåttemark - Omnøya, Vega kommune, Nordland. Bioforsk Rapport 7 (159).
- Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.
- Norges Geologiske Undersøkelser, berggrunnskart: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- Norge i bilder, karttjeneste på nett: <http://www.norgebilder.no>
- Næss, I. og Johansen, R. 2008. Vegaøyen verdensarv. Fakta- og kulturhistorisk reisebok. Orkana.

7. Vedlegg

Vedlegg nr	